

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Koncepce obnovy a rozvoje zeleně v obci Zašová

Dokument byl zpracován v rámci projektu Zefektivnění strategického řízení a plánování v DSO Mikroregion Valašskomeziříčsko-Kelečsko (registrační číslo projektu: CZ.03.4.74/0.0/0.0/17_080/0010034).

OBSAH:

1.	ZHODNOCENÍ STÁVAJÍCÍ ZELENĚ NA ÚZEMÍ OBCE	2
1.1	Identifikační údaje	2
1.2	Použité podklady	3
1.3	Postup zpracování a cíl koncepce	3
1.3.1	Metodika hodnocení – pasport zeleně a inventarizace dřevin	4
1.3.2	Metodika hodnocení stavu sídelní zeleně.....	8
1.4	Vymezení řešeného území	13
1.5	Specifikace řešeného území a přírodní podmínky.....	13
1.5.1	Klimatické poměry	13
1.5.2	Geologické poměry	14
1.5.3	Geomorfologické poměry.....	14
1.5.4	Půdní poměry	14
1.5.5	Hydrologické poměry	14
1.5.6	Biogeografie.....	14
1.6	Rozčlenění zájmového území na jednotlivé části	16
1.7	Analytická část.....	17
1.7.1	Pasport zeleně	17
2.	NÁVRH ÚDRŽBY A PLÁNU OŠETŘENÍ STÁVAJÍCÍ ZELENĚ V OBCI	21
2.1	Návrh údržby a plán ošetření zeleně (pro vymezené části).....	21
2.2	Souhrnný plán ošetření a rozdělení dle naléhavosti zásahu a obnovy zeleně	21
2.3	Vymezení prioritních částí zeleně.....	21
2.4	Rozdělení částí dle intenzity údržby zeleně	22
2.5	Souhrnný návrh údržby na řešeném území a odhad nákladů údržby	24
2.5.1	Doporučená údržba vegetačních prvků sídelní zeleně	24
2.5.2	Souhrn plánu údržby a ošetření dřevin.....	28
2.5.3	Přehled ročních nákladů na péči o vegetační prvky	28
3.	NÁVRH SYSTÉMU ZELENĚ V OBCI	31
3.1	Řešení funkčně-prostorového uspořádání zeleně ve struktuře sídla a posouzení potenciálu rozvoje systému zeleně	31
3.2	Zhodnocení stávajícího systému zeleně	31
3.3	Návrh nových ploch zeleně	31
3.4	Zhodnocení stávajícího stavu a návrh propojení sídelní a krajinné zeleně	31
3.5	Doporučený sortiment rostlin pro použití v intravilánu obce.....	32
4.	ZHODNOCENÍ JEDNOTLIVÝCH ČÁSTÍ DLE NALÉHAVOSTI REVITALIZACE.....	34
4.1	Etapizace návrhů.....	34
	Přehledná tabulka	34
4.2	Možné zdroje financování a potřebné dokumenty pro naplnění koncepce zeleně	35
4.3	Závěr.....	36

1. ZHODNOCENÍ STÁVAJÍCÍ ZELENĚ NA ÚZEMÍ OBCE

1.1 Identifikační údaje

Název akce: Koncepce obnovy a rozvoje zeleně v obci Zašová

Katastrální území: Zašová

Okres: Vsetín

Kraj: Zlínský

Zpracovatel: Dobrovolný svazek obcí Mikroregion Valašskomeziříčsko-Kelečsko
Náměstí 7/5
757 01 Valašské Meziříčí
Ing. Pavla Lorenzová

Projektant : Ing. Pavla Lorenzová

Termín zpracování : únor 2019 – leden 2021

Dokument byl zpracován v rámci projektu Zefektivnění strategického řízení a plánování v DSO Mikroregion Valašskomeziříčsko-Kelečsko (registrační číslo projektu: CZ.03.4.74/0.0/0.0/17_080/0010034).

1.2 Použité podklady

Nejdůležitějším podkladem pro zpracování koncepce byla **Jednotná digitální technická mapa Zlínského kraje** (zdroj Zlínský kraj). Dále byly použity **územně analytické podklady** a platný **územní plán obce**. Důležitým podkladem jsou **vlastní terénní průzkumy**. V plochách bylo provedeno umístění dřevin a skupin dřevin dle terénního průzkumu a následné kontroly umístění na ortofotomapě (pokud nebyly zaměřeny a uvedeny v polohopisu JD TM). Při hodnocení zeleně bylo vycházeno z terénních průzkumů (únor 2019 – listopad 2020).

Další podklady:

- Jan Pavelka, J. T. (2001). *Příroda Valašska*. Vsetín: ČSOP ZO 76/06.
- Neuhäuslová, Z. (2001). *Mapa potencionální přirozené vegetace České republiky*. Praha: Academia.
- Baroš A., Barošová I., Boček S., et al. *Metodika pro výběr vhodných druhů dřevin a bylin pro venkovská sídla: certifikovaná metodika VÚKOZ*. Průhonice: [Výzkumný ústav Silva Taroucy pro krajinu a okrasné zahradnictví], 2014
- Buček A., Lacina J.: *Geobiocenologie II.*, MZLU v Brně, Brno, 2000
- Culek M. a kol.: *Biogeografické členění České republiky II*, AOPK ČR, Praha, 2005
- Chytrý, M. *Katalog biotopů České republiky*, Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Praha 2010
- Pejchal M., *Extenzifikace a ekologizace péče o VP*, studijní materiál ZF Mendelu, 2014
- Úradníček L., Maděra P. a kol: *Dřeviny České republiky*, Matice lesnická, Písek, 2001
- Ústav územního rozvoje (ÚÚR). *Charakter a struktura zástavby venkovských sídel v územních plánech*. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. Rozvoj ve všech oblastech, 2017.
- katastrální mapa, Český úřad zeměměřičský a katastrální
- aktuální letecké ortofotosnímky,
- historické mapy I., II. a III. vojenského mapování, mapy Stabilního katastru (císařské otisky) a další

Další použité podklady a mapy a online zdroje:

<http://mapy.nature.cz/>

<http://webgis.nature.cz/mapomat/>

<http://mapy.geology.cz/>

http://www.mzp.cz/cz/pudni_mapy

<http://mapy.vumop.cz/>

<https://mapy.cz/>

<http://moravske-karpaty.cz/prirodni-pomery/geomorfologie>

<http://lms.cuzk.cz/lms/>

<https://www.zasova.cz/>

1.3 Postup zpracování a cíl koncepce

Cílem dokumentu je vytvořit odborný koncepční podklad pro rozhodování v území a pro ochranu, správu a péči o zeleň, vyhodnotit možnosti kvalitního potenciálu nezastavěných míst v intravilánu obce, podpořit funkční systém sídelní zeleně z OPŽP 2014 – 2020 (zvýšení ekologické stability sídla, ochrana ploch zeleně) a vytvořit odborný podklad pro práci se zelení pro místní samosprávu.

Veřejnou zeleň je nazýván soubor volně rostoucích a veřejně přístupných zelených rostlin. Veřejná zeleň se dělí na zeleň v extravilánu (lesy, sady, zahrady, louky,...) a v intravilánu (uvnitř zastavěných ploch) – parky, zahrady, sady, lesoparky, aleje, trávníky, záhony, osázené mobilní nádoby,... Veřejná zeleň je významný architektonický prvek s důležitými funkcemi (zdravotní, rekreační, estetické, vliv na čistotu ovzduší a mikroklima, tlumí nadměrný hluk, snižuje prašnost,...).

Koncepce bude sloužit jako podklad pro plánování, rozvoj a údržbu ploch zeleně v řešeném území. Vymezené plochy budou začleněny do územního plánu formou sídelní zeleně či ploch veřejných prostranství s převahou zeleně, případně jiné s uvedením zeleně jako důležité součásti plochy a zajištění její ochrany.

Součástí zpracovaného dokumentu je pasport zeleně - základní podklad, který slouží pro správu a údržbu zeleně (měst, obcí, soukromých areálů). Jedná se o dokument, který na zvolené ploše zeleně podrobně analyzuje skladbu a zastoupení (počty a plochy) jednotlivých vegetačních i technických prvků. Výstupem je tedy komplexní přehled spravovaného majetku (zeleně). Tento pasport hodnotí zejména veřejnou zeleň v intravilánu a na pozemcích v majetku obce. Pasport vznikl jako podklad pro plánování údržby zeleně v intravilánu obce a efektivní plánování péstebních opatření,...

Koncepce v sobě zahrnuje evidenci (pasport zeleně), hodnocení (inventarizace dřevin, hodnocení jednotlivých ploch) a návrh obnovy a tvorby sídelní zeleně s cílem zajistit zlepšení kvality prostředí v sídle a jeho ekologickou stabilitu. Cílem návrhu je funkčně a prostorově spojitý systém zeleně zastavěného území, v návaznosti na zeleň v krajině, včetně zajištění průchodnosti území.

Nejprve bylo vymezeno řešené území a dále pak v rámci terénního šetření proběhla analýza současného stavu sídelní zeleně. Předmětem průzkumu byla zejména zeleň veřejná, bez ohledu na vlastnictví obce. Se zástupci obce byly vymezeny řešené části zeleně. V průběhu mapování v terénu byly ze strany zpracovatele i zástupců obce některé části doplněny (např. nákup nových ploch zeleně,...)

V terénu byly do mapového podkladu vymezeny plochy zeleně, které byly dále hodnoceny. Při terénním šetření byla pořízena fotodokumentace a vyplňována tabelární část hodnocení, která se týká určení funkčního typu, stability ploch a celkového zhodnocení stavu. Dále byly v jednotlivých plochách zeleně inventarizovány přítomné vegetační prvky (stromy, keře a jejich skupiny, porosty dřevin, záhony a trávníky. Na práce v terénu navazuje vyhodnocení – zpracování celkové bilance ploch (procentuální zastoupení ploch stabilních, nestabilních apod.), popis a komentáře.

1.3.1 Metodika hodnocení – pasport zeleně a inventarizace dřevin

Vegetační prvek je základní prostorotvorná složka díla zahradní či krajinářské architektury, který je určen fyziognomií, prostorovým uspořádáním rostlin a způsobem pěstování.

Primární vegetační prvky:

- jednoduché VP – tvořené pouze jedním jedincem (solitérní strom, keř, trvalka, letnička)
- složené VP – soubor několika jedinců stejné životní formy (stromy a keře, trvalky, letničky)
- kombinované VP – soubor několika různých VP (porost stromů s podrostem keřů, bylinným společenstvem)

Sekundární vegetační prvek:

- strom ve stromořadí, ve skupině, keř v živém plotu či v keřové skupině

Pro potřeby hodnocení zeleně byly vymezeny následující typy vegetačních prvků, které lze v řešených územích předpokládat.

Jednotlivě hodnocené dřeviny:

- S** Strom jehličnatý, listnatý - jednoduchý VP
- SS** Skupina stromů – složený VP, kde je hodnocen každý jedinec
- ST** Stromořadí – složený VP, kde je hodnocen každý jedinec – *bylo hodnoceno dle významnosti stromořadí jako jednotlivce nebo skupiny stromů (pokud mělo charakter skupiny stromů)*
- K** Solitérní keř - jednoduchý VP

Porosty a skupiny složených a kombinovaných dřevinných vegetačních prvků:

- SK** Skupina keřů - složený VP, který je hodnocený jako celek
- ŽP** Živý plot stříhaný a volně rostoucí- složený VP, který je hodnocený jako celek – *hodnoceno jako skupina keřů*
- PO** Porost dřevin – kombinovaný VP, který je hodnocený jako celek

Bylinné vegetační prvky:

- Z** Trvalkové záhony, bylinná společenstva a letničkové záhony - složený VP, který je hodnocený jako celek

1. Stromy solitérní nebo jednotlivě hodnocené (ve stromořadí, ve skupině)
--

Identifikační údaje:

- **majitel** - majitel ploch či dřevin dle KN (zcela v majetku či částečně) – *lze odečíst z výkresů 3 a 4, není součástí tabulkové části*
- **identifikátor** – kombinace zkratky vegetačního prvku a pořadové číslo (použití identicky ve výkresové a tabulkové části)
- **botanický název taxonu** (podle Hurych, 1995)

Dendrometrické údaje (inventarizace dřevin):

- **výška dřeviny (m)** – výška dřevin stanovena výškoměrem

- **průměr koruny (m)** – průměrná hodnota 2 na sebe kolmých měření, měřeno pouze odhadem
- **obvod kmene (cm)** – změřený obvod kmene ve výšce 130 cm nad zemí, jde-li o strom větví se pod stanovenou výší, měří se obvod kmene pod větvením
- **výčetní tloušťka (cm)** – tloušťka kmene ve výšce 1,3m nad zemí – vypočtena převodem z obvodu.
- **tloušťka na pařezu (cm)** – měřená v místě předpokládaného řezu při odstranění jedince (cca 10-15 cm nad zemí) nebo vypočtena převodem z výčetní tloušťky (výčetní tloušťka x koeficient 1,367)
- **kategorie průměru kmene na pařezu** - dle tloušťky kmene na pařezu (cca 5 – 10 cm od země) v cm. Vyplněno pouze u dřevin kácených.

Řazeno do kategorií : do 10cm, 11 – 20 cm, 21 – 30 cm, 31 – 40 cm, 41 – 50 cm, 51 – 60 cm, 61 – 70 cm, 71 – 80 cm, 81 – 90 cm, 91 – 100 cm, nad 100 cm

Bonitační údaje:

- **fyzilogické stáří (vývojové stádium)**– vyjadřuje etapu individuálního vývoje jedince v okamžiku hodnocení. Charakterizuje strom z hlediska jeho vývojové ontogenetické fáze.

1 – mladý strom ve fázi aklimatizace - výrazné znaky a projevy ujímání, bez potřebné péče významná pravděpodobnost úhynu, mladý jedinec či přesazený dospělý exemplář (semenáč s výškou do 1m odrůstající konkurenci trav a keřů nebo nově vysazený strom ve fázi procesu ujímání)

2 – aklimatizovaný strom – doposud nestabilizovaný jedinec, dynamický výškový růst, nezbytná odpovídající péče pro získání požadovaných vlastností (mladý ujetý jedinec ve fázi vytváření architektury koruny do doby ukončení provádění výchovného řezu).

3 – stabilizovaný dospívající jedinec – mladý jedinec s obvykle intenzivním růstem (dospívající jedinec od fáze ukončení výchovných řezů s trvalou preferencí výškového přírůstu).

4 – dospělý jedinec – stagnace růstu, plná schopnost generativní reprodukce, (s většinou ukončenou fází výškového přírůstu).

5 – starý až dožívající jedinec – ústup koruny, zřetelné příznaky chátrání až dožívání (strom vykazující známky senescence – obvodové odumírání koruny s nahrazováním asimilačního aparátu vývojem sekundárního obrostu níže v koruně, patrné známky osídlení dalšími organismy, podíl odumřelého a rozkládajícího se dřeva v koruně a častá přítomnost prvků se zvýšeným biologickým potenciálem.

- **vitalita** – charakterizuje jedince z pohledu dynamiky průběhu jeho fyziologických funkcí. Do diagnostického pohledu se zahrnují ukazatele : rozsah defoliace, změny velikosti a barvy asimilačních orgánů, významné napadení asimilačních orgánů chorobami a škůdci, změny formy větvení vrcholové části koruny, prosychání periferií koruny, dynamika reakce na poškození,...

Stupnice : **1 – výborná až mírně snížená** (Plný růst, hustě olistěná kompaktní koruna, bez známek prosychání na periferii (možné výjimky při růstu v částečném zástínu))

2 – zřetelně snížená (stagnace růstu, prosychání koruny na periferních oblastech koruny) Stagnace růstu, prosychání koruny na periferních oblastech koruny patrná defoliace koruny s její možnou fragmentací na periferii, prosychání bočních partií koruny nevyvolané zástínem s tendencí jejího dalšího prosychání, ve vrcholové partii koruny

častý vývoj brachyblastů z postranních pupenů možný spontánní vývoj sekundárních výhonů v koruně, na kmeni či v okolí báze kmene i bez změn stanovištních poměrů, snížený počet ročníků jehličí u neopadavých jehličnanů

3 – výrazně snížená (začínající ústup koruny, odumřelý vrchol koruny) Významná defoliace koruny (až do 50%), koruna výrazně fragmentovaná, dynamické prosychání nevyvolané zástínem s tendencí dalšího sestupu, často suchá vrcholová partie koruny, brachyblasty se vyvíjí jak z postranních tak z vrcholových pupenů, u neopadavých jehličnanů pouze 1-2 ročníky jehličí

4 –zbytková vitalita (větší část koruny odumřelá)

5- suchý strom (zcela odumřelý jedinec)

- **zdravotní stav** – charakterizuje jedince z pohledu jeho mechanického narušení či poškození. Do tohoto diagnostického pohledu jsou zahrnuty zejména - mechanické poškození, napadení dřevokaznými houbami, xylofágním hmyzem, přítomnost silných suchých větví, přítomnost dutin a výletových otvorů, přítomnost defektních a poškozených větvení.

Stupnice : **1 – zdravotní stav výborný až dobrý**

Bez patrných mechanických poškození kmene a silnějších větví (možná přítomnost ran po vhodně prováděném řezu), bez přítomnosti silných suchých větví v koruně (nad 50 mm), žádné symptomy infekce dřevními houbami (výjimečně možná přítomnost saprofytů na odumřelém dřevě), případné defektní větvení pouze ve stádiu vývoje

2 – zhoršený (mechanické narušení významného charakteru)

Možná přítomnost poškození na kmeni či větší poškození větví, patrné symptomy infekce dřevními houbami v počátečních fázích vývoje, možná přítomnost silných suchých větví, vylomené či zlomené silnější větve, možná přítomnost ojedinělých výletových otvorů v koruně, vyvíjející se defektní větvení (tlaková vidlice) v kosterním větvení, možná přítomnost trhlin na kmeni či v kosterních větvích, možná přítomnost rakovinných útvarů, nerovnovážený přírůst podnože a roubu, případně patrná inkonzistence v oblasti spoje.

3 – výrazně zhoršený (přítomnost poškození snižujících dožití hodnoceného jedince)

Přítomnost poškození obvykle snižujících dožití hodnoceného jedince. Mechanická poškození kmene se symptomy aktivně probíhající infekce dřevními houbami, rozsáhlejší dutiny, významnější výskyt výletových otvorů ve více úrovních, rozsáhlejší symptomy infekce po délce kosterních větví, odlomená část koruny, vyvinuté tlakové vidlice v kosterním větvení či ve větvení silných větví, narušení zásadnějšího charakteru, často vyžadující stabilizační zásah.

4 – silně narušený (souběh defektů či přítomnost poškození výrazně snižujících dožití hodnoceného jedince) Rozsáhlé dutiny ve kmeni, symptomy infekce či rozsáhlého narušení mechanicky významného kořenového talíře, vyvinuté tlakové vidlice s prasklinami či symptomy infekce dřevními houbami, odlomená podstatná část koruny, stromy se zásadně zhoršenou perspektivou v důsledku mechanických poškození, obecně se jedná o souběh více závažných defektů.

5 – rozpadající se / rozpadlý strom (akutní riziko rozpadu, případně rozpadlý jedinec). Bez možnosti stabilizace, akutní riziko rozpadu.

-
- **stabilita** – hodnotí úroveň rizika selhání stromu vývratem, zlomem kmene nebo odlomením části koruny. Náplní hodnocení stability stromu je posouzení rozsahu zjištěných defektů a jejich vlivu na stabilitu jedince, nikoli předvídání okamžiku selhání. Při vizuálním hodnocení stavu stromů je součástí šetření pouze hodnocení symptomů, které jsou vizuálně patrné. Stabilita je hodnocena na základě souhrnného vyhodnocení zejména následujících projevů stromu a jejich souběhu: přítomnost defektních větví, symptomy infekce hlavních nosných částí dřevními houbami či xylofágním hmyzem, přítomnost dutin a výletových otvorů, habituální defekty (významně zvýšené těžiště koruny, asymetrická koruna), výskyt přerostlých sekundárních výhonů, trhliny v hlavních nosných částech stromu, nekompenzovaný náklon kmene, symptomy infekce či narušení mechanicky významného kořenového prostoru

Stupnice: 1 – výborná až dobrá

Bez zjištěného výskytu staticky významných defektů

2 – zhoršená (vyvíjející se významné defekty malého rozsahu bez akutního vlivu na stabilitu hlavních nosných částí) Přítomné staticky významných defektů ve fázi vývoje, dosud bez předpokládaného rizika selhání, rozsah defektů lze většinou řešit běžnými péstebními zásahy, bez nutnosti speciálních zásahů stabilizačních.

3 – výrazně zhoršená (přítomnost staticky významných defektů většího rozsahu, často vyžadující stabilizační zásah) Zjištěný výskyt jednoho vyvinutého defektu s předpokládaným vlivem na pravděpodobnost selhání stromu, možný výskyt více staticky významných defektů ve fázi vývoje,

častá potřeba realizace speciálního stabilizačního zásahu (stabilizační řezy, bezpečnostní vazby)

4 – silně narušená (přítomnost staticky významných defektů většího rozsahu či souběh defektů výrazně snižující stabilitu jedince, vyžadující stabilizační zásah) Zjištěný souběh několika vyvinutých staticky významných defektů, nutná realizace speciálního stabilizačního zásahu s alternativou kácení stromu, stabilizační zásahy je často potřeba realizovat v takovém rozsahu, že mohou sekundárně negativně ovlivňovat perspektivu jedince.

5 – havarijní strom (akutní riziko selhání bez možnosti řešení stabilizačním zásahem). Stromy, které bezprostředně hrozí pádem nebo rozlomením, stabilizaci nelze provést pomocí nedestruktivního péstebního zásahu

- **perspektiva** – charakterizuje zjednodušeným způsobem předpokládanou délku jeho existence na daném stanovišti, danou stavem a vhodností, přičemž rozhodující je horší z parametrů.

Stupnice .: a - dlouhodobě perspektivní (strom na stanovišti vhodný a udržitelný v horizontu desetiletí)

b - krátkodobě perspektivní (strom na stanovišti dočasně udržitelný, případně ve stavu, kdy nelze očekávat dlouhodobou perspektivu).

c – neperspektivní (strom na stanovišti nevhodný, případně s velmi krátkou předpokládanou dobou přežití).

- **sadovnická hodnota** – představuje celkovou hodnotu jedince z pohledu zahradní a krajinářské architektury, vyjadřující současnou a potenciální funkčnost, vyplývající z jeho biologických
-

vlastností – tedy především kombinace taxonu, dendrometrických veličin, architektury nadzemní části, stáří a obou aspektů vitality

1 – jedinec velmi hodnotný :

Typický či požadovaný habitus (neovlivněný zápojem ani jinak), již vzrostlé, zcela zdravé a nepoškozené, plně vitální a dlouhodobě perspektivní exempláře.

2 – jedinec nadprůměrně hodnotný :

Oproti předchozí kategorii mají určité nedostatky, které však významněji nesnižují jejich hodnotu. Jsou alespoň polovičních rozměrů dosažitelných na stanovišti (počátek plné funkčnosti). Dlouhodobě perspektivní.

3 – jedinec průměrně hodnotný :

Habitus se může i významně odchylovat od normálu (v důsledku zápoje a podobně), případně poškození nebo výskyt chorob a škůdců podstatně neovlivňuje jejich vitalitu. Střednědobě až dlouhodobě perspektivní. Do této kategorie jsou řazeny i mladé, plně vitální dřeviny s typickým či požadovaným habitem, které zatím nedosáhly přibližně polovičních rozměrů dosažitelných na stanovišti, respektive počátku plné funkčnosti.

4 – jedinec podprůměrně hodnotný :

V důsledku stáří, chorob a škůdců nebo poškození je podstatně snížena vitalita, pravděpodobná je krátkodobá existence (přibližně 20-25 let) v přijatelném stavu.

5 – jedinec velmi málo hodnotný :

V důsledku stáří, chorob a škůdců nebo poškození je natolik snížena vitalita, že chybí předpoklady byť jen krátkodobé existence. Do této kategorie jsou řazeny i exempláře, které je třeba okamžitě odstranit z bezpečnostních a fytopatologických důvodů (nebezpečné choroby).

Doplňující údaje a údaje k návrhu :

- **technologie zásahu** – typ řezu či pěstebního zásahu

Stromy:

RV – výchovný řez

RZ – zdravotní řez, ovocné dřeviny (řez prosvětlovací, opravný, zdravotní)

S-RB - bezpečnostní řez

S - RL – lokální redukce

S-OV – odstranění výmladků

S-RO – redukce obvodová

S-SSK – stabilizace sekundární koruny

S-RS – sesazovací řez

Kácení :

S-KV – kácení volné

S-KP – kácení postupné

Ostatní typy zásahů budou popsány slovně.

- **instalace vazby** – návrh instalace vazby
dyn – vazba koruny dynamická a počet vazeb
stat – vazba koruny statická a počet vazeb
- **vazby již instalované** – vazby na dřeviny již existující, případně uveden rok její instalace
dyn – vazba koruny dynamická a počet vazeb
stat – vazba koruny statická a počet vazeb

- **poznámka** – doplňující informace

- **kácení stromů**

1 - dřeviny navržené ke kácení

dřeviny ponechané – bez vyplnění

uvedena poznámka zásahu na dřeviny v průběhu zpracování koncepce

2. Keře solitérní

Identifikační údaje:

- **majitel** - majitel ploch či dřevin dle KN (zcela v majetku či částečně) – lze odečíst z výkresů 3 a 4, není součástí tabulkové části
- **identifikátor** – kombinace zkratky vegetačního prvku a pořadové číslo (použití identicky ve výkresové a databázové části)
- **botanický název taxonu** (podle Hurych, 1995)

Dendrometrické údaje:

- **výška keře (m)** – stanovena odhadem
- **šířka keře (m)** - vypočítán jako průměr z měřené hodnoty v nejužší a v nejširší části koruny

Popisné údaje:

- **současný stav** – slovní popis a poznámky k údržbě
- **navržená opatření a cílový stav** – pokud je navržena změna – slovní popis. Pokud není uvedeno – zůstává ponechán a změna bude řešena v rámci prováděcích dokumentací jednotlivých částí.

3. Porosty dřevin a skupiny stromů

Porostem dřevin se rozumí společenstvo rostlin s různou životní formou. Rostliny jsou zde v zápoji a v několika etážích. V porostu dřevin se nachází stromové, keřové a bylinné patro. Koruny stromů se prolínají a v důsledku zápoje je architektura koruny výrazně odlišná od solitérně rostoucího jedince. Skupinou keřů se rozumí porost tří a více keřů, jejichž koruny se dotýkají či prolínají. Do této skupiny jsou řazeny i volně rostoucí a stříhané živé ploty.

U stromů v zápoji nejsou hodnoceny všechny atributy jako u jednotlivých stromů. V případě jednotlivých stromů ve skupině keřů jsou tyto stromy hodnoceny jednotlivě. Skupiny keřů, náletové a nárostové porosty dřevin jsou hodnoceny podle následujících parametrů.

Identifikační údaje:

- **majitel** - majitel ploch či dřevin dle KN (zcela v majetku či částečně) – lze odečíst z výkresů 3 a 4, není součástí tabulkové části

- **identifikátor** – kombinace zkratky názvu a pořadové číslo (použití identicky ve výkresové a tabulkové části)
- **primární vegetační prvek**
 - **POD - porost dřevin**
 - **SK - skupina keřů (včetně živých plotů)**
- **druhovému složení (botanický název taxonů)** – seznam všech druhů rostlin, které se v porostu nebo ve skupině nachází a jejich procentuální zastoupení jednotlivých taxonů ve skupině nebo počty kusů (někdy uvedeno podrobněji v charakteristice porostu)

Popisné údaje:

- **plocha** – plocha v metrech čtverečných, kterou skupina dřevin celkově pokrývá
- **počet jedinců** – někdy uveden počet jedinců a neuvedena plocha (dle potřeby), v případě velkého počtu dřevin či keřů neuváděn počet, ale jen plocha
- **výška** – střední výška dřevin stanovena výškoměrem + odhadem
- **rozsah výčetních tloušťek (cm)** – udávaná přibližný rozsah výčetních tloušťek u dřevin ve skupině

Bonitační údaje:

- **Charakteristika porostu** – slovní popis vegetačního prvku a poznámky k údržbě v současném stavu, případně popsáno zastoupení jednotlivých druhů
- **Navržená opatření a cílový stav skupiny** – popis navrženého zásahu. Pokud není uvedeno je ponechán současný stav nebo bude zásah určen na základě podrobnější prováděcí dokumentace.

4. Skupiny keřů

Porostem dřevin se rozumí společenstvo rostlin s různou životní formou. Rostliny jsou zde v zápoji a v několika etážích. V porostu dřevin se nachází stromové, keřové a bylinné patro. Koruny stromů se prolínají a v důsledku zápoje je architektura koruny výrazně odlišná od soliterně rostoucího jedince. Skupinou keřů se rozumí porost tří a více keřů, jejichž koruny se dotýkají či prolínají. Do této skupiny jsou řazeny i volně rostoucí a stříhané živé ploty.

U stromů v zápoji nejsou hodnoceny všechny atributy jako u jednotlivých stromů. V případě jednotlivých stromů ve skupině keřů jsou tyto stromy hodnoceny jednotlivě. Skupiny keřů, náletové a nárostové porosty dřevin jsou hodnoceny podle následujících parametrů.

Identifikační údaje:

- **majitel** - majitel ploch či dřevin dle KN (zcela v majetku či částečně) – lze odečíst z výkresů 3 a 4, není součástí tabulkové části
- **identifikátor** – kombinace zkratky názvu a pořadové číslo (použití identicky ve výkresové a tabulkové části)
- **primární vegetační prvek**
 - **SK - skupina keřů (včetně živých plotů)**

- **druhovému složení (botanický název taxonů)** – seznam všech druhů rostlin, které se v porostu nebo ve skupině nachází a jejich procentuální zastoupení jednotlivých taxonů ve skupině nebo počty kusů (někdy uvedeno podrobněji v charakteristice porostu)

Popisné údaje:

- **plocha** – plocha v metrech čtverečných, kterou skupina dřevin celkově pokrývá
- **počet jedinců** – někdy uveden počet jedinců a neuvedena plocha (dle potřeby), v případě velkého počtu dřevin či keřů neuváděn počet, ale jen plocha
- **výška skupiny** – střední výška dřevin stanovena výškoměrem + odhadem nebo rozsah výšek ve skupině
- **rozsah výčetních tloušťek (cm)** – udávaná přibližný rozsah výčetních tloušťek u dřevin ve skupině

Bonitační údaje:

- **Charakteristika současného stavu** – slovní popis vegetačního prvku a poznámky k údržbě v současném stavu, případně popsáno zastoupení jednotlivých druhů
- **Navržená opatření a cílový stav skupiny** – popis navrženého zásahu. Pokud není uvedeno je ponechán současný stav nebo bude zásah určen na základě podrobnější prováděcí dokumentace.

5. Záhony květinové

Identifikační údaje:

- **majitel** - majitel ploch či dřevin dle KN (zcela v majetku či částečně) – lze odečíst z výkresů 3 a 4, není součástí tabulkové části
- **identifikátor** – kombinace zkratky vegetačního prvku a pořadové číslo (použití identicky ve výkresové a tabulkové části)
- **druhovému složení (botanický název taxonů)** – seznam všech druhů rostlin, které se v porostu nebo ve skupině nachází a jejich procentuální zastoupení jednotlivých taxonů ve skupině nebo počty kusů (někdy uvedeno podrobněji v charakteristice porostu)

Popisné údaje:

- **plocha záhonu** – plocha v metrech čtverečných, kterou celkově pokrývá

Bonitační údaje:

- **Charakteristika současného stavu** – slovní popis vegetačního prvku a poznámky k údržbě v současném stavu, případně popsáno zastoupení jednotlivých druhů, popis typu mulčování,..
- **Navržená opatření a cílový stav skupiny** – popis navrženého zásahu. Pokud není uvedeno je ponechán současný stav nebo bude zásah určen na základě podrobnější prováděcí dokumentace.

1.3.2 Metodika hodnocení stavu sídelní zeleně

Pro hodnocení současného stavu byl využit model 'FKJZ' - vymezení dle funkčně-kompoziční jednotky zeleně. Jedná se o ucelenou část systému zeleně sídla, která je vymezena prostorově na základě společenského významu role v organismu sídla. Pro hodnocení byla použita metodika zpracovaná doc. Ing. Pavlem Šimkem, Ph.D a na základě individuality tohoto konkrétního zadání pro konkrétní obec byla doplněna a poupravěna.

- **Obecné identifikační charakteristiky**

1.3.2.1 Číslo FKJZ

Pořadové číslo dané plochy v systému zeleně. Použité v tabulkové i grafické části.

1.3.2.2 Název ZP (základní plochy)

Název plochy pro identifikaci jednotlivých ploch (konzultováno z investorem, využity místní zažité názvy)

- **Základní členění základních ploch do funkčních typů**

1.3.2.3 Funkční typ

Stanovuje převládající využití plochy v současném stavu. Jednotlivé funkční typy popsány níže.

Plochy, na kterých zezeň plní hlavní funkci:

P – park
PU – parkově upravená plocha
R – rekreační zezeň
H – hřbitov
T – ochranná zezeň
O – ostatní zezeň
OU – obytná ulice
S - sad
VD – významný detail
PPP – přírodě podobná plocha

Plochy, na kterých zezeň plní doplňkovou funkci:

ZB – Zezeň obytných souborů
ZO – zezeň občanské vybavenosti
ZK – zezeň školních a kulturních zařízení
ZS – zezeň sportovních areálů
ZZ – zezeň zdravotnických zařízení
ZV – zezeň vodotečí
ZD – zezeň dopravních staveb

Popis a regulace vybraných funkčních typů sídelní zeleně:

Park (P)

Souvislá upravená plocha, na které plošná a prostorová struktura vegetačních prvku odpovídá potřebám pro plnohodnotný odpočinek. Skladba vegetačních prvku, dosahovaná intenzita péče, možnost rozvinutí programového řešení a kompozice činí z tohoto funkčního typu nejvýznamnější kompoziční celek krajinářské architektury. Požadavek na možnost poskytnutí účinné rekreace v přírodním prostředí je podmíněn dostatečným kompozičním a pěstebním potenciálem plochy a možnostmi jeho případného využití.

Plochy nesmí být redukovány, veškeré činnosti v okolí související s objektem musí být posuzovány z hlediska možných vlivů na park (prostředí i biotop). Rozvojové programy (i programy režimu péče) musí upřednostňovat individuální i systémový charakter plochy.

Parkově upravená plocha (PU)

Menší parkově upravené plochy, u kterých převažuje dekorativní funkce. Na rozdíl od parku tyto plochy neposkytují možnost plnohodnotného prostředí pro odpočinek a možnost všestranně rozvíjet kompozici a program plochy. Jejich funkce v systému zeleně města je významná - vytváří mozaiku drobných ploch, která významně ovlivňuje upravenost (charakter) a specifčnost městských částí i celého sídla.

Plochy nesmí být redukovány, činnosti a aktivity situované v kontaktu s těmito plochami musí být rozvíjeny (provozovány) tak, aby nenarušovaly charakter plochy. Plochy by měly být rozvíjeny v souladu s jejich charakterem ve vztahu k blíže definovaným potřebám jejich okolí.

Rekreační zezeň (R)

Funkční typ může mít dva odlišné charaktery. Část ploch je lokalizovaná v silně urbanizovaném prostředí a tyto plochy představují značný rozvojový potenciál. V jiných případech se jedná o plochy u zařízení hromadné rekreace (sezónnost, časově omezený přístup) nebo přístupné plochy celoročně využívané - tyto plochy se uplatňují především na okrajích intravilánu s minimální vybaveností. Plochy často navazují na krajinnou zezeň (lesní porosty). Převažují na nich vegetační prvky a stavební objekty nepřekračují 25 % rozlohy plochy. Součástí plochy je zpravidla vybavenost.

Plochy nesmí být redukovány, činnosti a aktivity situované v kontaktu s těmito plochami musí být rozvíjeny (provozovány) tak, aby nenarušovaly charakter plochy a její specifikovanou funkci, důraz je zpravidla kladen nejen na stav vegetačních prvku, ale i na vybavenost a její kvalitu často determinující využití plochy.

Hřbitov (H)

Plochy účelového zařízení, které svým charakterem patří do soustavy sídelní zeleně. Často vysoký podíl vysoké liniové zeleně, nové řešení dílčích částí nutno vždy rozvíjet individuálně řešeným programem.

V rozvojovém programu respektovat charakter základní plochy v systému zeleně sídla. V druhovém složení možno používat širokého spektra dřevin včetně introdukovaných.

Ochranná zezeň (T)

Plocha účelové zeleně zaměřené na snížení negativních vlivů různých provozů a zařízení. Vegetace plní nejčastěji funkci ochranné clony – psychohygienická funkce, zakončení dálkových pohledů, protihlukové clony.

Důraz na prostorovou strukturu plochy a druhové složení směřující k dlouhodobé stabilitě. Bez těchto atributů nemůže být ochranná funkce efektivní. Plochy bez vybavenosti netvoří-li zároveň plochy komunikačně důležité – průchozí.

Ostatní zeleň (O)

Často neupravené plochy, volně přístupné, bez současné údržby. Charakteristickým znakem jsou spontánně vzniklé porosty. Jedná se např. o stavební proluky, plochy po staveništích. Plochy jsou zpravidla volně přístupné a neudržované.

Jedná se o plochy, na kterých je zpravidla vymezen odlišný cílový funkční typ. Při hledání optimálního návrhu na využití těchto ploch je nutné respektovat potřebu doplnění struktury nezastavěných ploch. Prioritou je návrh pěstební modely.

Obytná ulice (OU)

Plochy tvořící mozaiku drobných funkčních typů – malých parkově upravených ploch, předzahrádek, neoplocené soukromé zeleně podílející se na charakteru veřejného prostranství. Zpravidla nelze sjednotit podobu či druhové složení, často zde funguje zaběhané zvyklosti ve využití ploch, parkování, užitkové i okrasné zahrádky. Problémem bývá nejen nevhodné druhové složení i prostorová struktura, ale i nevyrovnaná úroveň péče. Cílem by mělo být postupné sjednocování charakteru úpravy např. odstraňováním dožívajících jedinců nevhodných druhů. Je nutno upravit vztahy k využití veřejného prostoru s cílem založení dlouhodobě funkční a odpovídající úpravy.

Sad, zahrada (S)

Uzavřený objekt, vymezený plotem, případně zdí. Soukromý charakter s omezeným přístupem, avšak v obecním vlastnictví. Široká škála funkce zahrady – užitková, odpočinková, okrasná, edukační, specializovaná apod

Významný detail (VD)

Záměrně založené plochy zeleně zcela minimálního rozsahu tvořící doprovod různým drobným kulturním památkám, především drobným sakrálním a memorálním objektům (kapličky, křížky, boží muka, sochy, památníky, apod.) či významným místům.

Přírodě podobná plocha (PPP)

Jako přírodě podobné plochy jsou označeny základní plochy s převažující ekologickou a krajinnotvornou funkcí. Rozvoj těchto ploch zajišťují především přírodní mechanismy sukcese a nasycování společenstev.

Zeleň obytných souborů (ZB)

Plochy vegetace uvnitř soustředěné bytové zástavby, bezprostředně navazující na zástavbu s určením k využívání obyvateli sídlišť. Zvláštností plochy je přítomnost charakteristické vybavenosti – dětská hřiště, pískoviště, ale i plochy určené k hospodářskému využívání bloků. Plochu aktivního biologického povrchu nelze snižovat novou stavební činností. Rozvojové programy musí respektovat uspořádání ploch z hlediska údržby a jejich využívání.

Zeleň občanské vybavenosti (ZO)

Funkční typ zahrnující dvě částečně odlišné skupiny ploch. Jedná se o drobné plochy v okolí občanské vybavenosti, které nemají charakter parkově upravených ploch. Do tohoto funkčního typu jsou zahrnuty i plochy často rozsáhlých areálů se zbytkovými plochami vegetace, v kterých se

provazují služby obyvatelům. Rozvojové programy musí vycházet z konkrétního charakteru plochy. Struktura vegetačních prvků podřízena provozu

Zeleň školních a kulturních zařízení (ZK)

Převážně vyhrazená zeleň s omezeným přístupem, převážně oplocená, náležející k areálům všech typů škol, církevních objektů a kulturním zařízením. Plochy je třeba rozvíjet v souladu s potřebami uživatelů objektů při respektování vztahů k vnějším okolním plochám.

Zeleň sportovních areálů (ZS)

Plochy zeleně uvnitř sportovních areálů s upraveným režimem přístupnosti, převážně oplocených, náležejících k vyšší vybavenosti. Zeleň je většinou ve formě parkově upravených ploch, pravidelně udržovaných. Rozvojové programy musí prioritně vycházet z potřeby zajištění kvalitního prostředí pro provozování sportů a sportovního zařízení. Stávající vegetaci nutno pěstebně zabezpečit.

Zeleň zdravotnických zařízení (ZZ)

Plochy zeleně uvnitř zdravotnických zařízení s upraveným režimem přístupnosti, převážně oplocených, náležejících k vyšší vybavenosti. Zeleň je většinou ve formě parkově upravených ploch, pravidelně udržovaných. Rozvojové programy musí prioritně vycházet z potřeby zajištění kvalitního prostředí mikroklimatického a estetického.

Zeleň vodotečí (ZV)

Zeleň v doprovodu vodotečí a vodních ploch, zpravidla volně přístupná. Je tvořena charakteristickým druhovým složením dřevin druhově navázaných na vodní prostředí. Důležitá součást kosterní zeleně sídel. Mnohdy má i v zastavěné části přírodě blízký charakter.

Plochy jsou nositeli přírodní kvality, ale současně je možné zapojit je do urbanizovaného prostředí – dle charakteru zapojení do systému zeleně města (např. jako forma stromořadí na nábřeží,...)

Zeleň dopravních staveb (ZD)

Převážně liniové plochy zeleně bezprostředně navazující na komunikace a dopravní stavby. Plochy dělicích pásů, prostory křižovatek a mimoúrovňových dopravních systémů, zelené pásy mezi komunikací a chodníkem, svahy podél silnic. Do kořenového prostoru doprovodné zeleně nelze umísťovat žádné inženýrské sítě. Prostorovou strukturu nutno podřídit zásadám a omezením vyplývajících z provozu na komunikacích.

1.3.2.4 Výměra

Výměra vymezené plochy FKJZ

1.3.2.5 Přístupnost jednotlivých ploch FKJZ

	Přístupnost jednotlivých fkjz
S	soukromý (veřejně nepřístupná plocha)
P	poloveřejný (časově omezený přístup na plochu)
V	veřejný (veřejnosti přístupná plocha bez omezení)

- **Základní hodnocení stability plochy sídelní zeleně**

1.3.2.6 Druhové složení

Body	Vhodnost druhového složení vegetace
1	vyhovuje charakteru funkčního typu a stanovištním podmínkám
2	Průměrně vhodná, vyhovuje ne zcela charakteru funkčního typu, neohrožuje stabilitu plochy, ale vyžaduje úpravu (částečná výměna druhů, obohacení druhové skladby)
3	nevyhovuje charakteru funkčního typu nebo stanovištním podmínkám, zásadním způsobem ohrožuje stabilitu plochy, většinou chybí v porostní struktuře kosterní druhy dřevin

1.3.2.7 Prostorová struktura

Body	Prostorová struktura vegetačních prvků
1	odpovídá funkčnímu typu
2	odpovídá ne zcela funkčnímu typu - je nutno zasáhnout do stratifikace porostu, částečně změnit skladbu vegetačních prvků nebo prostor např. odclonit, otevřít, prosvětlit...
3	prostorovou strukturu je třeba znovu vytvořit, stávající struktura je zcela nevhodná

1.3.2.8 Pěstební a zdravotní stav dřevin

Body	Pěstební a zdravotní stav dřevin
1	je vyhovující, zaručuje dlouhodobou existenci funkčního typu na lokalitě
2	u části vegetačních prvků na ploše je nutný zásah, pěstební stav mírně zanedbaný - nutné dílčí pěstební opatření - např. částečné zmlazení, ojedinělé probírky, u výsadeb nutná výchovná opatření
3	u většiny vegetačních prvků, které jsou nositeli prostorové stability nutný aktuální (jednorázový nebo postupný) zásah - např. celkové probírky, asanace, speciální ošetření většího počtu jedinců, obnova bylinného krytu

1.3.2.9 Věková struktura dřevin

Body	Věková struktura dřevin
1	Rozložená věková struktura, na celé ploše zastoupen dostatečný počet nových výsadeb. Zaručen kontinuální vývoj a obměna generací dřevin. Popřípadě se jedná o nově založenou plochu.
2	Převažují dospělé stromy, v segmentech plochy jsou však významné dílčí obnovy (dosadby nových dřevin). Kontinuální generační obměna není zajištěna celoplošně.
3	Zcela převažují dospělí nebo přestárlí jedinci. Postupný rozpad. Případné individuální dosadby nemohou ovlivnit rozpad plochy (aktuální, budoucí). Nebo se jedná o plochy zcela bez dřevin.

1.3.2.10 Vybavenost - kvalita vybavenosti a dalších doplňků pro rekreaci

Body	Doplňky a vybavenost
1	vyhovují - jsou v dobrém a dostatečném stavu
2	nedostatečné nebo přestávají plnit svoji funkci, je potřebná postupná obnova
3	schází nebo neplní svoji funkci (jsou v rozpadu), neodpovídají charakteru funkčního typu
NN	Není a není nutná

1.3.2.11 Koncepce plochy

Body	Koncepce plochy
1	odpovídá a vyhovuje charakteru funkčního typu v ploše
2	ne zcela odpovídá charakteru funkčního typu v ploše, dle možností přistoupit k nápravě konceptu vegetačními prvky, mobiliářem, zpevněnými plochami
3	zcela chybný nebo žádný koncept v ploše, dle možností vytvořit nový koncept plochy

1.3.2.12 Stabilita

	Stabilita plochy
S	Stabilní – plní svou funkci. Je ve své funkci stabilní.
N	Nestabilní – neplní funkci cílového stavu. Je ve své funkci nestabilní.

- **Přítomnost a kvalitativní stav vegetačních prvků**

1.3.2.13 Porost dřevin

- seskupení stromů zpravidla i s dalšími vegetačními prvky. Typickou vlastností bývá složitější prostorová (horizontální i vertikální) prostorová struktura. Soubory stromů často uspořádané do porostních etáží vytváří zcela typické porostní prostředí. Jedinci vytvářející interiér porostu zaujímají zpravidla větší korunový prostor vegetačního prvku než jedinci v porostním okraji. Uvedené charakteristiky vymezují tento vegetační prvek vůči skupině stromů.

1.3.2.14 Skupina stromů

– je zpravidla jednoduchý vegetační prvek s jednoduchou prostorovou strukturou, kde se jednotlivé rostliny v různé míře navzájem ovlivňují. Jedinci vytvářející porostní okraj vytváří zpravidla větší korunový prostor vegetačního prvku než jedinci uvnitř skupiny. Uvedené charakteristiky vymezují tento vegetační prvek vůči porostu dřevin.

1.3.2.15 Solitérní strom

- jednotlivě rostoucí strom všech výškových kategorií, listnatý, stálezelený nebo jehličnatý. Jedinec není v korunovém prostoru v dotyku s žádným jiným stromem. Důležitou vlastností u solitéry je rovněž prostor, který ji obklopuje.

1.3.2.16 Skupina keřů

- skupiny dřevin od země rozvětvených (o maximální výšce cca 7m), u kterých se jednotlivé rostliny v různé míře navzájem ovlivňují - případné mezery mezi jednotlivými keři nejsou větší než horizontální průměty korun jednotlivých keřů. Nejčastěji rozdělujeme skupiny keřů podle kombinace druhového složení, přítomnosti podrostové etáže, přítomnosti stromové etáže (nadrostu) a zápoje.

1.3.2.17 Květinový záhon

- uměle vytvořené společenstvo bylin na zahradnickými technologiemi připraveném stanovišti tak, aby byla zajištěna jeho taxonomická čistota. Taxonomická čistota je termín, kterým vymezujeme taxonomickou skladbu, odpovídající striktně kompozičnímu záměru. Záhon květin je zpravidla dále vymezen vnějším tvarem od okolí, vnitřním členěním, dobou účinnosti a intenzitou údržby v souladu s kompozičním záměrem a ekologicko-pěstitelskými nároky taxonů.

1.3.2.18 Trávníková plocha

- je rostlinné společenstvo složené převážně z trav, pevně srostlé kořeny a odnožemi s vegetační vrstvou půdy. Tato plocha není zpravidla zemědělsky využívána.

1.3.2.19 Tvarovaný/volně rostlý živý plot

- Liniové výsadby dřevin, jejichž funkce je nejčastěji izolační (pohledová clona, oddělení dvou kvalit prostředí atd.). Základním kritériem je dokonalý horizontální a vertikální zápoj. Nejčastěji rozdělujeme živé ploty podle pěstebního tvaru na tvarované a volně rostlé. Tvarované živé ploty jsou opakovaně redukovány tvarovacím řezem do požadovaných rozměrů. Základním kritériem je mimo výše uvedené vlastnosti i souvislý povrch s charakteristickou texturou pro daný taxon.

Kvalitativní stav vegetačních prvků :

Body	Kvalita péče a charakteristické znaky
1	Vysoká - vegetační prvek vitální, zdravý, typického či požadovaného tvaru, bez symptomů poškození, perspektivní a stabilní, a současně VP bez výpadků či mezer.
2	Průměrná - VP se středně sníženou vitalitou, se známkami poškození a zhoršeným zdravotním stavem. Perspektiva a stabilita částečně snížena, a/ nebo v segmentech VP výpadky či mezery.
3	Nízká - VP v důsledku stáří, poškození, chorob či škůdců, snížená vitalita, a/nebo zdravotním stavem, že se předpokládá krátkodobé existence. Nestabilní VP, a/nebo VP se zcela rozpadlou vnitřní prostorovou strukturou.

Návrh pro plochy sídelní zeleně

1.3.2.20 Potřeba obnovy nebo pěstební zásahu

Body	Potřeba zásahu a charakteristické znaky
1	Bez potřeby nebo nízká potřeba - Prvky bez potřeby obnovy či pěstební zásahu (nevyžadují), případně možné drobné zásahy preventivního charakteru.
2	Střední potřeba nebo dílčí potřeba - K udržení plné a dlouhodobé funkčnosti a stability nutno realizovat dílčí pěstební zásahy (segmenty plochy).
3	Vysoká nebo nutná potřeba - Vysoká potřeba stabilizace prvků pomocí rozsáhlých pěstebních zásahů a dílčích obnov. Nebo zcela nestabilní a nefunkční prvky. Zlepšení stavu možné pouze kompletní obnovou

1.3.2.21 Významnost

Body	Významnost
1	Velmi vysoká až vysoká. Plocha je významná svým umístěním v systému zeleně (jádrové oblasti, centrální uzly) nebo je u ní předpoklad vysoké reprezentativní funkce. Zeleně v návaznosti na rozvojové osy a uzly v území.
2	Průměrná. Základní plochy v systému zeleně bez nadřazeného významu.
3	Nízká. Plocha je méně významná v systému zeleně. Často plochy v periferních oblastech, zbytkové plochy bez vazby na systém zeleně nebo plochy přecházející do krajiny.

1.3.2.22 Etapizace

Potřeba obnovy či zásahu jsou v rámci řešeného území rozděleny do tří etap. Revitalizace ploch sídelní zeleně by měla probíhat postupně, avšak kontinuálně ve výhledovém horizontu deseti a více let.

1. Etapa – Plochy, které je doporučeno řešit přednostně. Jedná se o plochy, kde je vysoká potřeba obnovy zásahu nebo se jedná o plochy velmi vysoké a vysoké významnosti pro systém zeleně. Obnova doporučena do 5 let.
2. Etapa – Plochy u nichž je kombinace potřeby zásahu a významnosti průměrná. Období obnovy ideálně v rozmezí 5-10 let.
3. Etapa – Plochy, u kterých je nižší potřeba zásahu nebo se jedná o plochy s nízkým významem pro systém zeleně.

1.3.2.23 Funkce dle územního plánu

Funkce plochy dle platného územního plánu:

BH – plochy bydlení - bydlení hromadné

Přípustné využití - Protihluková opatření, veřejná prostranství a zeleň.

BI – plochy bydlení – bydlení individuální

SO.3 – plochy smíšeného využití – plochy smíšení obytné vesnické

Přípustné využití - Protihluková opatření, veřejná prostranství, zeleň.

RI – plochy rekreace - Plocha rodinné rekreace

Přípustné využití - Veřejná prostranství a zeleň.

O – Plocha občanského vybavení

Přípustné využití - Veřejná prostranství a zeleň.

OH – Plochy občanského vybavení - veřejná pohřebiště

Přípustné využití - Veřejná prostranství a zeleň.

OS – Plochy občanského vybavení - pro tělovýchovu a sport

Přípustné využití - Veřejná prostranství, občanské vybavení sloučitelné s hlavním využitím, zeleň.

RZ – plochy zahrádkářských osad

Přípustné využití - Protihluková opatření

SP – Plochy smíšené výrobní

Hlavní využití - Protihluková opatření, Zeleň, Veřejná prostranství.

VZ – Plocha zemědělské a lesnické výroby

Přípustné využití - Protihluková opatření, zeleň, Veřejná prostranství

T – Plocha technické infrastruktury

Přípustné využití - Protihluková opatření, zeleň.

TO – plochy pro nakládání s odpady

Přípustné využití - Protihluková opatření, zeleň.

WT – plochy vodní a vodohospodářské - vodní plochy a toky

Přípustné využití - Doprovodná zeleň, ÚSES.

Z* – plocha sídelní zeleně

Hlavní využití – veřejná a izolační zeleň

Přípustné využití -Dopravní a technická infrastruktura sloučitelná s hlavním využitím, Vodní plochy/toky, ÚSES , Protihluková opatření , Doplňkové stavby sídelní zeleně, Dětská hřiště

DS – plochy dopravní infrastruktury – silniční doprava

Přípustné využití – protihluková opatření

DZ – plocha dopravní infrastruktury – drážní doprava

plochy pro železniční dopravu

Přípustné využití - Protihluková opatření, zeleň.

PV – Plocha veřejných prostranství

Hlavní využití - Veřejná prostranství s převahou zpevněných ploch.

Přípustné využití - Dopravní a technická infrastruktura sloučitelná s účelem veřejného prostranství. Občanské vybavení sloučitelné s účelem veřejného prostranství. Informační zařízení. Protihluková opatření, veřejná prostranství, zeleň.

K – Plocha krajinné zeleně

Hlavní využití – Zeleň v nezastavěném území s převážně krajinnotvornou a ekologickou funkcí

Přípustné využití - Dopravní a technická infrastruktura sloučitelná s hlavním využitím Trvalé travní porosty plnící funkci ÚSES Pozemky určené k plnění funkce lesa Protihluková opatření Malé vodní plochy Stavby, zařízení a opatření pro zemědělství s výjimkou ploch ÚSES

P – Plocha přírodní

Hlavní využití - ÚSES, vyhrazené plochy za účelem zajištění podmínek ochrany přírody a krajiny.

Z – Plocha zemědělská

Hlavní využití - Zemědělský půdní fond.

L – Plochy lesní

Hlavní využití - Plochy určené k plnění funkcí lesa.

Přípustné využití - Dopravní a technická infrastruktura sloučitelná s hlavním využitím. Stavby a zařízení pro zemědělství a lesnictví, ÚSES, malé vodní plochy, ZPF, oplocení ploch lesních školek, oplocení k ochraně porostů před zvěří, oplocení ÚSES, oplocení obhospodařovaných zemědělských ploch, informační zařízení.

1.4 Vymezení řešeného území

Řešeným územím je katastrální území obce Zašová a Veselá. Podrobně řešené plochy zeleně se nachází v zastavěném území obce Krhová. Toto území je řešeno v celkovém kontextu a zejména řeší návaznosti sídelní zeleně na krajinu,...

V řešeném území byly vymezeny části sídelní zeleně, které budou řešeny podrobněji a jsou v současné době nedílnou součástí systému sídelní zeleně. Plochy byly vymezeny na podkladu územního plánu obce, dle majetkoprávních vztahů (plochy částečně nebo zcela v majetku obce či spolků) a terénního šetření. Takto vymezené plochy byly na úvodním jednání konzultovány se zástupci obce. Zjišťována byla zejména funkce plochy, plánované aktivity na vymezeném území, soulad s územním plánem, naléhavost případné změny funkce plochy, ... Vymezení jednotlivých částí řešeného území jsou zobrazeny ve výkresu č.1 a 2. Řešené části vymezené pro úvodní jednání mohou být během terénního šetření a po dohodě se zástupci obce doplňovány či měněny.

Vymezení řešeného území – obec Zašová a Veselá

1.5 Specifikace řešeného území a přírodní podmínky

1.5.1 Klimatické poměry

Klimaticky leží řešené území v mírně teplé oblasti - varianta MT 2 a chladné oblasti CH7 (členění podle Quitta, 1984).

Řešené území v oblasti CH7 je charakteristické velmi krátké až krátké léto, mírně chladné a vlhké, přechodné období je dlouhé, mírně chladné jaro a mírný podzim. Zima je dlouhá, mírná, mírně vlhká s dlouhou sněhovou pokrývkou

Řešené území v oblasti MT2 je charakteristické krátké léto, mírné až mírně chladné, mírně vlhké, přechodné období krátké s mírným jarem a mírným podzimem, zima je normálně dlouhá s mírnými teplotami, suchá s normálně dlouhou sněhovou pokrývkou.

Některé vybrané klimatické charakteristiky jsou uvedeny v následujícím přehledu :

	CH7	MT2
POČET LETNÍCH DNŮ	10-30	20-30
POČET DNŮ S PRŮMĚRNOU TEPLOTOU 10°C A VÍCE	120-140	140-160
POČET MRAZOVÝCH DNŮ	140-160	110-130
POČET LEDOVÝCH DNŮ	50-60	40-50
PRŮMĚRNÁ TEPLOTA LEDNA	-3 - -4	-3 - -4
PRŮMĚRNÁ TEPLOTA ČERVENCE	15-16	16-17
PRŮMĚRNÁ TEPLOTA DUBNA	4-6	6-7
PRŮMĚRNÁ TEPLOTA ŘÍJNA	6-7	6-7
PRŮMĚRNÝ POČET DNŮ SE SRÁŽKAMI 1 MM A VÍCE	120-130	120-130
SRÁŽKOVÝ ÚHRN ZA VEGETAČNÍ OBDOBÍ	500-600	450-500
SRÁŽKOVÝ ÚHRN V ZIMNÍM OBDOBÍ	350-400	250-300
POČET DNŮ SE SNĚHOVOU POKRÝVKOU	100-120	80-100
POČET DNŮ ZAMRAČENÝCH	150-160	150-160
POČET DNŮ JASNÝCH	40-50	40-50

LETNÍ DEN	: t_{max} 25°C
MRAZOVÝ DEN	: t_{min} -0,1°C
LEDOVÝ DEN	: t_{max} -0,1°C
VEGETAČNÍ OBDOBÍ	: měsíce IV - IX
ZIMNÍ OBDOBÍ	: měsíce X - III
JASNÝ DEN	: N_d 2/10
ZAMRAČENÝ DEN	: N_d 8/10

[N_d : průměrná oblačnost (v desetinách pokrytí oblohy)]

1.5.2 Geologické poměry

Geologický podklad území je budován výhradně třetihorními paleogenními sedimenty flyšového pásma Západních Karpat (magurský flyš). Horniny magurského flyše jsou paleocenního až eocenního stáří a představují je převážně slepence, jílovce a pískovce.

Geologicky jsou Západní Karpaty součástí rozsáhlé soustavy mladých pásemných pohoří, vznikajících ve třetihorách působením několika fází alpinského vrásnění. Je to tedy mladé pásemné pohoří. Vyvrásnilo se v mladších třetihorách při postupné srážce západoevropské a africké litosférické desky, při které zanikl druhohorní a třetihorní oceán Tethys. Soustava se jeví jako mohutné hřbety, oddělené hlubokými údolními nebo kotlinami. Modelace je podporována trvalým výzdvihem celé oblasti ve čtvrtohorách. Flyšová sedimentace v této jednotce začala ve spodní křídě - paleogén. Jedná se tedy o spodnokřídový drobně až středně rytmický flyš s křemitými pískovci a černošedými vápenitými i nevápenitými jílovci.

Flyšovým pásmem se označuje soubor usazených hornin, charakteristický rytmickým střídáním pískovců, prachovců, pestrých jílovců, slínovců, vzácně i vápenců a slepenců. Jednotlivé sedimenty tvoří vrstvy se snižující se zrnitostí do nadloží.

K holocenním sedimentům zde patří uloženiny údolních niv, svahových sutí a hlín.

1.5.3 Geomorfologické poměry

Podle geomorfologického členění ČSR (Demek J. a kol., 1987) patří řešené území do provincie Západní Karpaty. Regionální členění reliéfu ukazuje následující přehled:

Subprovincie	:	Vnější Západní Karpaty
Oblast	:	Západní Beskydy
Celek	:	Moravskoslezské Beskydy
Podcelek	:	Radhoštská hornatina
Okrsek	:	Hodslavský Javorník

Subprovincie	:	Vnější Západní Karpaty
Oblast	:	Západní Beskydy
Celek	:	Rožnovská brázda
Podcelek	:	-
Okrsek	:	Zašovská pahorkatina

Subprovincie	:	Vnější Západní Karpaty
Oblast	:	Západní Beskydy
Celek	:	Hostýnsko-vsetínská hornatina
Podcelek	:	Vsetínské vrchy
Okrsek	:	Valašskobystřická vrchovina

1.5.4 Půdní poměry

MATEČNÍ PŮDNÍ MATERIÁLY:

Karpatský flyš:

Pro karpatský flyš je typické střídání jílovců a pískovců, většinou slabě vápnitých. Tyto půdy mají v závislosti na procesu zvětrávání různě hloubkově omezený půdní profil. Povaha flyšových zvětralin je rozmanitá - písčité až jílovité. Půdy vzniklé na takovémto podkladu mají horší fyzikální i chemické vlastnosti, písčitou až písčito-hlinitou zrnitost s nejrůznější příměsí skeletu. Jedná se o půdy vysychavé se slabě kyselou reakcí.

1.5.5 Hydrologické poměry

Podzemní vody:

Řešené území je na podzemní vody chudé, protože je budováno téměř nepropustnými horninami karpatského flyše. Oběh podzemní vody může být zintenzivňován v důsledku blízkosti protékajícího vodního toku. Zásoby podzemních vod jsou zde doplňovány sezónně. Nejvyšších úrovní dosahují v květnu až červenci, nejnižších většinou v říjnu až listopadu.

Povrchové vody:

Rozhraní mezi katastrálními územími tvoří tok Rožnovské Bečvy. Centrem obce Zašová protéká Zašovský potok. V severní části se do Zašovského potoka vlévá pravostranný přítok Kačinský potok. V centru obce se do něj vlévá také Stračkový potok.

Západní hranici katastrálního území je tvořeno tokem Zhrádek, který se vlévá do Rožnovské Bečvy. Jeho přítokem je Zahájenska. Ve východní části katastru se do Bečvy vlévá také bezjmenný přítok.

Centrem místní části Veselá protéká Veselský potok - levostranný přítok Rožnovské Bečvy.

1.5.6 Biogeografie

Biogeograficky patří řešené území do provincie střeoevropských listnatých lesů, do podprovincie západokarpatské a biogeografického regionu vsetínského.

Zájmové území se nachází v bioregionu Vsetínském (3.9) a severní část katastru spadá do bioregionu Beskydského (3.10) a je charakterizováno biochorami:

5ZK (severní okraj řešeného území)

4SK (lesnatá část na severu)

4Db

3PK (centrum Zašové)

4Nk (okolí Bečvy)

4SC (centrum Veselé)

4SK (jižní část Veselé)

Ostřicová dubohabřina (10) (*Carici pilosae-Carpinetum*) – v okolí Bečvy

Ostřicové dubohabřiny přirozeného složení jsou zastoupeny dvou až třípatrovými porosty s převládajícím habrem (*Carpinus betulus*) ve vlhčích polohách, v sušších s dubem zimním (*Quercus petraea*) a s častým výskytem zejména lípy (*Tilia cordata*) a buku (*Fagus sylvatica*) ve stromovém i řídkěji vytvořeném keřovém patru. Charakter bylinného patra určují lesní mezofyty. Z nich vysoké dominance dosahuje především *Carex pilosa*, v jarním období též *Dentaria bulbifera*.

Bučiny s kyčelnicí devítilistou (18) – lesnatý S a J katastru

Bučina s kyčelnicí devítilistou (*Dentario enneaphylli-fagetum*) je tvořena stromovým a bylinným patrem. Keřové a mechové patro bývá vyvinuto jen fragmentárně nebo chybí. Ve stromovém patru převládá buk (*Fagus sylvatica*), s vyšší stálostí bývají přimíšeny klen (*Acer pseudoplatanus*), jedle (*Abies alba*, dnes vymírající) a smrk (*Picea abies*, ve vyšších polohách pravděpodobně původní). Bylinné patro bývá většinou souvisle zapojené, s pokryvností kolísající podle zápoje stromového patra. Převažují druhy řádu *Fagetalia* a zastoupena je též většina druhů svazu *Fagion*.

Suťové a roklinové lesy (13) – vrch u Trojačky

Svaz *Tilio – Acerion* zahrnuje suťové a roklinové lesy, které jsou rozšířeny azonálně jako trvalá, edaficky a mezoklimaticky podmíněná společenstva na suťových proudech a balvanitých rozpadech těžce zvětratelných silikátových a karbonátových hornin. Tato mapovací jednotka zahrnuje čtyři asociace: habrovou javořinu (*Aceri Carpinetum* Klika 1941), měsíčnicovou javořinu (*Lunario-Aceretum* Schlüter in Grüneberg et Schlüter 1957), bažankovou jaseninu (*Mercuriali-Fraxinetum* (Klika 1942) Husová 1982) a vápnomilnou roklinovou jaseninu (*Scolopendrio-Fraxinetum* Schwickerath 1938).

Porosty suťových a roklinových lesů mají zpravidla třípatrovou strukturu; jsou tvořeny stromovým, bylinným a keřovým patrem. Mechové patro je vyvinuto převážně jen na balvanech suti. Pokryvnost a druhová diverzita stromového a bylinného patra závisí na stupni sukcese a vývoji půdy. U mladých stadií je pokryvnost stromového patra nízká, zápoj bývá často skupinovitý. Charakteristickým znakem jsou hákovité tvary kmenů, které jsou důsledkem pohybu suti v ranných stadiích vývoje. Převládají ušlechtilé listnáče s vazbou na sutě a balvanité rozpady – javor klen a mléč (*Acer pseudoplatanus*, *A. platanoides*), jilm horský (*Ulmus glabra*) a jasan (*Fraxinus excelsior*). K nim přistupují lípy – na výslunných stanovištích lípa srdčitá (*Tilia cordata*), na stinných lípa velkolistá (*Tilia platyphyllos*). Sukcesně starší fytoceózy mají stromové patro hustěji zapojené, ke jmenovaným listnáčům se roztroušeně připojují klimaxové dřeviny v nižších polohách habr (*Carpinus betulus*), ve vyšších polohách, na severních expozicích a při dnech inverzních údolí buk a jedle (*Fagus sylvatica*, *Abies alba*). Na půdách s vyšším obsahem iontů Ca^{2+} bývá v porostech přimíšen tis (*Taxus baccata*). V nejteplejších polohách tvoří ojedinělou příměs babyka (*Acer campestre*). Keřové patro má vyšší pokryvnost zpravidla v druhově bohatých fytoceózách na minerálně silných půdách. Porosty na karbonátových horninách provází *Cornus mas*, v karpatské oblasti vzácně též *Staphylea pinnata*. Bylinné patro pionýrských stadií na suťových rankerech s malým podílem jemnozeme tvoří rozptýlené skupiny nitrofilních druhů a kapradin. V sukcesně pokročilejších porostech je bylinné patro plně zapojeno a obsahuje řadu náročnějších druhů řádu *Fagetalia*.

Biková (jedlová) dobrava (36) – oblast Stračky a u Zubří

(*Luzulo albidae – Quercetum petraeae*, *Abieti – Quercetum*)

Mapovací jednotka sdružuje acidofilní bikové a jedlové doubravy blízkého druhového složení a obdobných stanovištních poměrů.

Biková doubrava s dominantním dubem zimním (*Quercus petraea*) se vyznačuje slabší příměsí až absencí méně či více náročných listnáčů – břízy (*Betula pendula*), habru (*Carpinus betulus*), buku (*Fagus sylvatica*), jeřábu (*Sorbus aucuparia*), lípy srdčité (*Tilia cordata*), na sušších stanovištích i s přirozenou příměsí borovice (*Pinus sylvestris*). Dub letní (*Quercus robur*) se objevuje jen na relativně vlhčích místech, zejména v jižní polovině Čech. Zmlazené dřeviny stromového patra jsou nejdůležitější složkou slavně vyvinutého patra keřového, kde se též častěji objevuje *Frangula lanus* a *Juniperus communis*. Fyziognomii bylinného patra určují (sub)acidofilní a mezofilní lesní druhy (*Poa nemoralis*, *Luzula luzuloides*, *Vaccinium myrtillus*, *Convallaria majalis*, *Festuca ovina*, *Deschampsia flexuosa*, *Calamagrostis arundinacea*, *Melampyrum pratense* aj.). Mechové patro bývá druhově pestré. Často se v něm objevují *Polytrichum formosum*, *Pleurozium schreberi*, *Dicranum scoparium*, *Leucobryum glaucum*, *Pohlia nutans* aj.

Podobná druhová garnitura je typická i pro jedlové doubravy, indikované kromě výskytu dubů (*Quercus robur*, *Q. petraea*) i přítomností jedle (*Abies alba*) ve stromovém, příp. i keřovém patru, a druhů *Galium rotundifolium*, *Luzula pilosa*, *Carex digitata*, *Epipactis helleborine*, *Oxalis acetosella*, *Senecio fuchsii* a semenáčků jedle v patru bylinném. Častý bývá též výskyt *Sambucus racemosa* v keřovém i bylinném patru.

Ochrana přírody

Řešené území se částí své plochy nachází ve velkoplošně chráněném území – CHKO Beskydy – hranice je zřetelná ve výkrese č. 1, 2, 6 a 7. Maloplošně chráněné území PR Trojačka a PR Huštýn se nachází severně od katastru obce Zašová a přiléhají k okraji katastrálního území. Jižně od okraje katastrálního území Veselé se nachází PP Rákosina ve Stříteži nad Bečvou.

Celá plocha katastrálního území Zašové i Veselé se nachází mimo ptačí oblasti (oblast přiléhá k severnímu okraji katastru Zašové).

Evropsky významná lokality se shodná s CHKO a nachází se tedy v severní části katastru obce Zašová. EECONET území se nachází v severní části katastru obce Zašová (zákres v příloze č. 1).

Severně od hranice katastru obce Zašová také zasahuje plocha národního geoparku. Na řešené území nezasahuje.

Na řešeném území se nachází jedna památkově chráněná dřevina – dub ve Veselé (součástí hodnocené plochy č. 44). Na řešeném území se nachází několik lokalit, které jsou řazeny mezi mokřady národního významu a mokřadní ekosystémy z KVES.

ÚSES

V severní části katastru Zašové zasahuje na řešené území ochranné pásmo nadregionálního biokoridoru (zákres v příloze č. 1).

Regionální biokoridor je vymezen v břehových porostech řeky Bečvy. Regionální biocentra jsou vložena do tohoto biokoridoru u Stříteže a částečně zasahují na východě řešeného území. Dalším regionálním biocentrem je okolí NR Trojačka za hranicí katastru Zašové.

Lokalizace ploch systému ekologické stability dle platného územního plánu jsou vyznačeny ve výkrese č. 2. Velkou část řešeného území pokrývají plochy migračně významných území (zobrazeno v příloze č.1).

1.6 Rozčlenění zájmového území na jednotlivé části

Veřejná zeleň obce Zašová a místní části Veselá byla rozdělena na následující funkční celky.

FKJZ	1	Za Němcem
FKJZ	2	Jurníkův most
FKJZ	3	Horní kurty
FKJZ	4	V zatáčce
FKJZ	5	Ve skále
FKJZ	6	Vesník
FKJZ	7	Stračka a okolí
FKJZ	8	Horní jednota
FKJZ	9	U paneláků
FKJZ	10	Klášteří zahrad
FKJZ	11	Farní zahrada
FKJZ	12	Hřbitov
FKJZ	13	Park
FKJZ	14	U kostela
FKJZ	15	Chráněné bydlení
FKJZ	16	Areál školy
FKJZ	17 A	Výletišť
FKJZ	17 B	Bytový dům u výletišť
FKJZ	17 C	Za obchodem
FKJZ	18 A	Náves
FKJZ	18 B	OÚ
FKJZ	19	Fotbalové hřišť
FKJZ	20	Za hřišť
FKJZ	21	Dětský domov
FKJZ	22	Drobná provozovna
FKJZ	23	Zdravotní středisko
FKJZ	24	Park u Masaryka
FKJZ	25	Pomník padlých
FKJZ	26	U dolní jednoty

FKJZ	27	Lípa na křižovatce
FKJZ	28	Sad
FKJZ	29	Fotovoltaická elektrárna
FKJZ	30	U chovatelů
FKJZ	31	Dolní kurty
FKJZ	32	Rybník u trati a okolí
FKJZ	33	U toku
FKJZ	34	u vlaku
FKJZ	35	Rybníky u sjezdu
FKJZ	36	Nájezd na cyklostezku
FKJZ	37	Obora
FKJZ	38	Školka
FKJZ	39	V uličkách
FKJZ	40	Pomník padlých a okolí
FKJZ	41	Břeh
FKJZ	42	Kulturní dům
FKJZ	43	Bytovky
FKJZ	44	Sportovní areál
FKJZ	45	Hasičská zbrojnice a okolí
FKJZ	46	Lípa
FKJZ	47	Skála
FKJZ	48	U kostela
FKJZ	49	Multifunkční dům
FKJZ	50	Břehový porost u toku
FKJZ	51	Okolí rybníku
FKJZ	52	Ráj a okolí
FKJZ	53	Boží muka
FKJZ	54	Kříž nad hřišť
FKJZ	55	U obchodu - Veselá
FKJZ	56	Sběrný dvůr

1.7 Analytická část

1.7.1 Pasport zeleně

Pasport zeleně je zpracován pro vymezené základní plochy zejména na lokalitách v majetku obce Zašová. V soukromých objektech byl průzkum proveden orientačně, bez zákresu do mapy, s popisem v textu a tabulkové části.

Metodika pasportu zeleně a celkového zhodnocení zeleně je uveden v kapitole 1.3. Mapová část je zpracována na výkresech 3.1 – 3.56. Soupis výměr zakreslených vegetačních prvků je uveden v kartách základních ploch – hodnocení současného stavu v příloze 2 (číslovány č. 3.1 – 3.56)

Údaje o majetkových vztazích jsou znázorněny ve výkresech 3.1 – 3.56. Popis části je uveden a tabulkové části (dle metodiky v kapitole 1.3.2). Na kartách je také soupis základních výměr a počtu vegetačních prvků a fotodokumentace.

1.7.1.1 Zhodnocení celkového stavu zeleně v zájmovém území

Zhodnocení celkového stavu zeleně je provedeno na kartách jednotlivých ploch v příloze č. 3.1 – 3.56. Hodnocení a popis části je uveden a tabulce, která je zpracována dle metodiky v kapitole 1.3.2. Na jednotlivých kartách je také uvedena funkce ploch dle platné územně plánovací dokumentace (Územní plán obce). Dřeviny, keře, skupiny strom a keřů jsou pak zhodnoceny konkrétně v inventarizačních tabulkách v tabulkové části.

V grafické části koncepce je současný stav zeleně v kontextu celého katastru obce zachycen ve výkrese č. 1 – Širší vztahy – krajinářské hodnocení. Celkové zhodnocení stavu zeleně na území katastru obce je zobrazeno ve výkrese č. 2 – Rozbor současného stavu zeleně v sídle a jeho okolí.

O plochy zeleně v obci je pečováno velice intenzivně – zejména o travnaté plochy a keřové skupiny. Problém je obecně v zanedbávání výchovných řezů dřevin, které pak musí být mnohdy vyměněny. V posledních několika letech bylo v obci vysazeno hodně mladých stromů jak ovocných tak alejových, které však nemají potřebnou péči a mnohé z jsou již nyní ve špatném stavu (např. dřeviny v parku, areálu školy,...) nebo jsou ve fázi, kdy je na výchovný řez ideální doba.

V obci se vyskytuje řada starých stromů, u kterých byla v minulosti zanedbána péče a je třeba do nich nyní začít investovat. Řada z nich se nachází v místech s vysokou frekvencí pohybu osob a je proto nutné zaměřit se na zajištění jejich provozní bezpečnosti (např. lokalita u památníku, u Stračky, u kostela,...). Na těchto lokalitách je také kvůli intenzitě pohybu a inženýrských sítí obtížné vysazovat dřeviny nové, je tedy důležité udržovat stávající dřeviny v dobrém zdravotním stavu.

Všeobecně j v Zašové a Veselé velký problém kalamitní výskyt jmelí na lípách a javorech v břehových porostech.

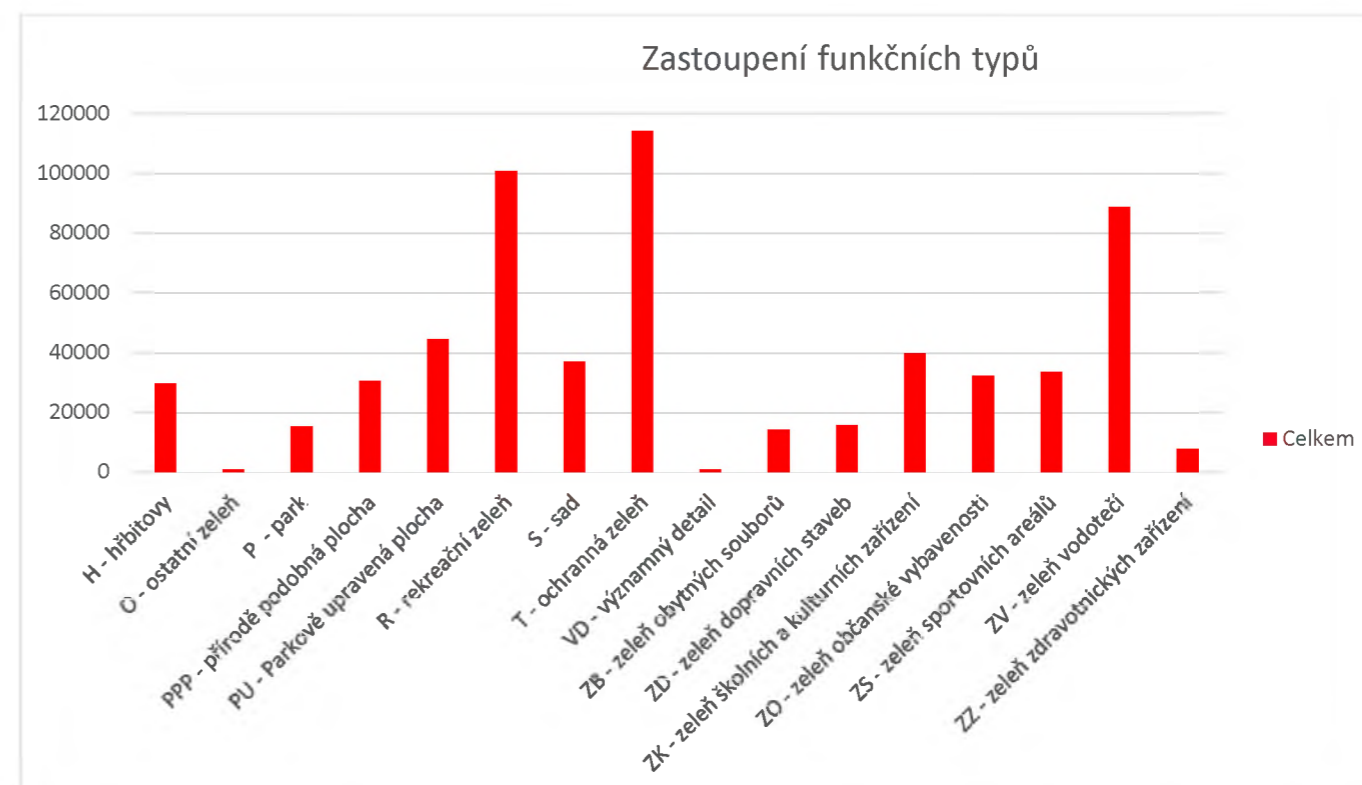
1.7.1.2 Bilance současného stavu hodnocených ploch

V zastavitelném území obce Zašová a místní části Veselá bylo vydefinováno celkem 56 základních ploch, některé dále členěny, takže 59 ploch).

Celková výměra FT je 60,8 ha.

Funkční typ	Součet z Výměra (m ²)	
H - hřbitovy	29940	4,9%
O - ostatní zeleň	1168	0,2%
P - park	15508	2,5%
PPP - přírodě podobná plocha	30795	5,1%
PU - Parkově upravená plocha	44755	7,4%
R - rekreační zeleň	100868	16,6%
S - sad	37256	6,1%
T - ochranná zeleň	114180	18,8%
VD - významný detail	1100	0,2%
ZB - zeleň obytných souborů	14369	2,4%
ZD - zeleň dopravních staveb	15847	2,6%
ZK - zeleň školních a kulturních zařízení	39876	6,6%
ZO - zeleň občanské vybavenosti	32462	5,3%
ZS - zeleň sportovních areálů	33674	5,5%
ZV - zeleň vodotečí	88727	14,6%
ZZ - zeleň zdravotnických zařízení	8019	1,3%
Celkový součet	608544	100,0%

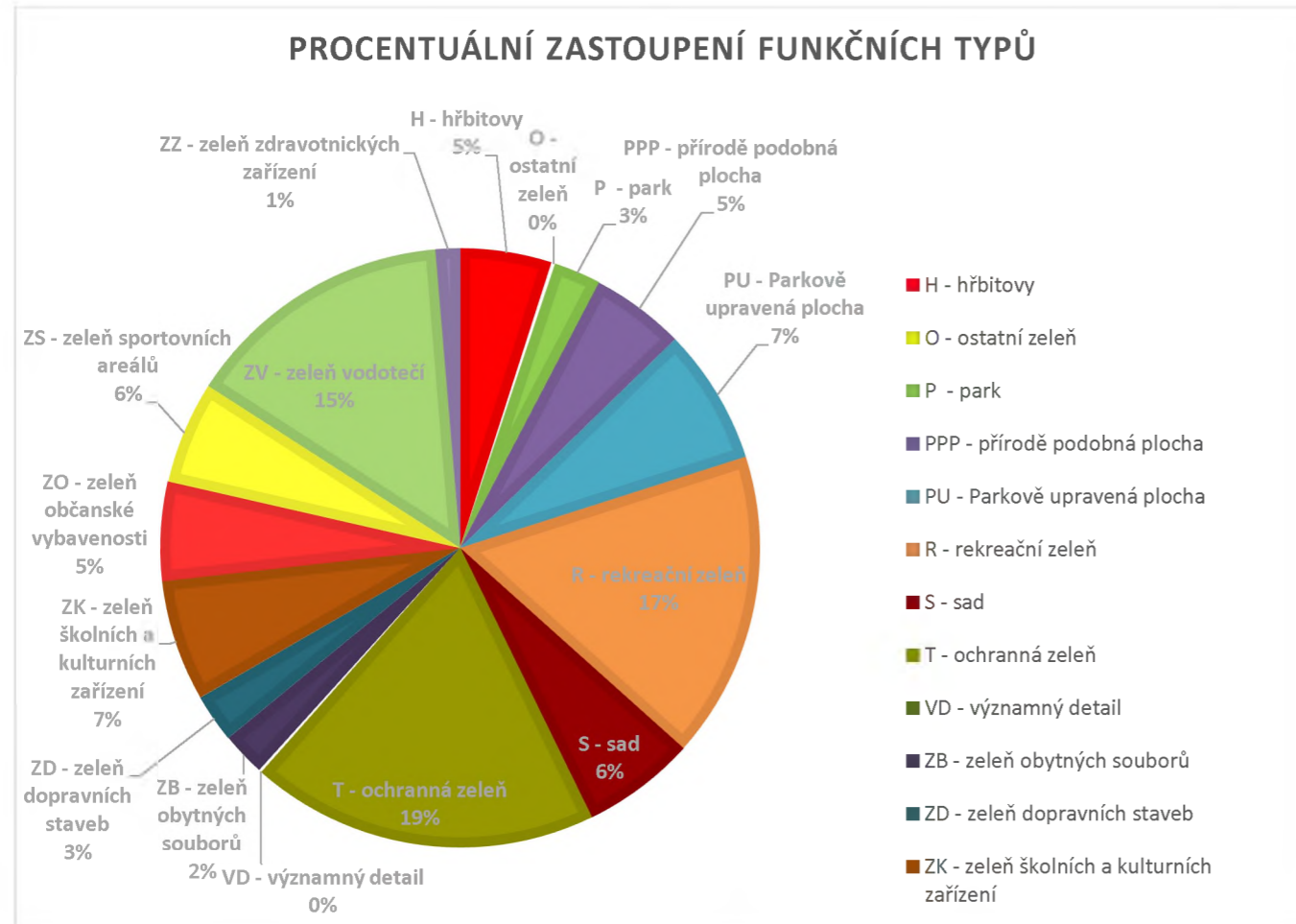
Zastoupení jednotlivých funkčních typů je následující:

Z celkové plochy zaujímá velký poměr zeleň ochranná, zastoupená lokalitou č. 37 – obora a č. 29 – fotovoltaická elektrárna. Výrazně je zastoupena také zeleň rekreační – kde byly řazeny dvě velké lokality a to Veselské rybníky a motokrosová dráha v Zašové – Skala. Pokud by nebyly řazeny jako rekreační zeleň, byly by řazeny jako přírodě podobný prvek a vzrostlo by zastoupení tohoto typu.

Další výrazně se uplatňující funkční typ je zezeň vodotečí, neboť u obou obcí tvoří břehový porost hlavní rozvojovou osu sídelní zeleně.

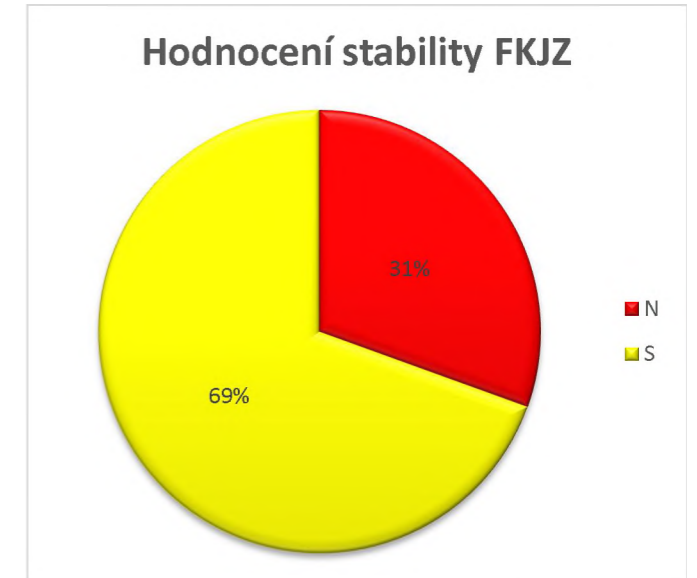
Výrazně se uplatňují také funkční typy – zařízení školních a kulturních zařízení, zezeň sportovních areálů a parkově upravené plochy.

Hodnocení stability FKJZ

Z celkových 59 ploch (FKJZ) je 69% hodnoceno jako stabilních a 31% jako nestabilních. Výrazně převažují stabilní plochy nad nestabilními.

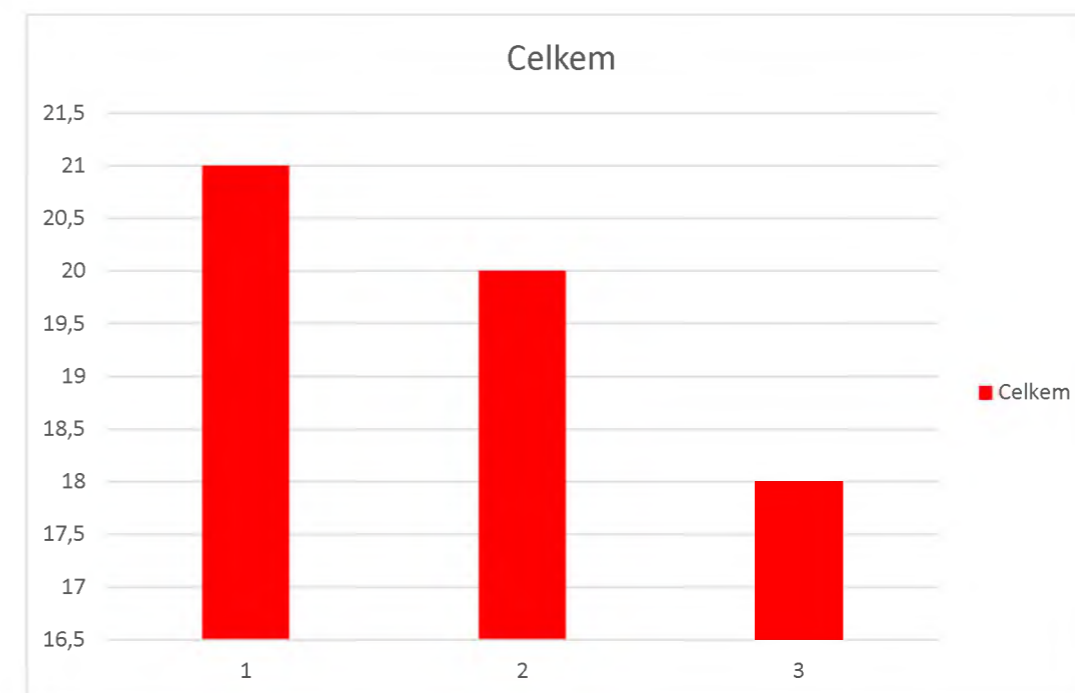
Vyšší procento nestabilních ploch je dáno zejména chybějící koncepcí ploch a potřebou jejich celkového koncepčního pojetí (např. plochy č.15 – chráněné bydlení, 17C za obchodem,...), nepřítomností vegetace nebo jejím špatným stavem (např. plocha č. 22 – drobná provozovna, č. 23 – zdravotní středisko,...)

Rozdělení ploch podle jejich významu a umístění v systému zeleně

Z celkového počtu je 21 ploch zařazeno mezi plochy, které jsou významné svým umístěním v systému zeleně (hodnoceno – 1), nebo je u nich předpoklad vysoké reprezentativní funkce. Je to zezeň vázaná na hlavní rozvojové uzly a osy zeleně. V tomto případě jsou to lokality návsi, u kostela, parku, v letištiště,...

20 ploch pak bylo zařazeno mezi základní plochy systému zeleně bez nadřazeného významu (hodnoceno – 2) a 18 ploch je řazeno do kategorie 3, které patří do okrajových ploch nebo jsou to plochy přecházející do krajiny.

Přehledná tabulky hodnocení jednotlivých částí zeleně

Číslo FKJZ	Základní údaje				Hodnocení plochy							Přítomnost a hodnota VP a TP						Návrh				
	Název ZP	Funkční typ	Výměra	Přístupnost	Druhové složení	Prostorová struktura	Stav dřevin	Věková struktura	Vybavenost	Koncepce plochy	Stabilita	Porost dřevin	Soliterní strom	Skupina stromů	Keř/skupina keřů	Květinový záhon	Travníková plocha	Živý plot stříhaný/volně	Potřeba obnovy a nebo pěstebního zásahu	Významnost	Etapizace	Požadavky na údržbu VP zařazení do IT
1	Za Němcem	PPP	3882	V	2	3	2	1	NN	2	S	-	1	1	1	-	3	-	2	3	2	III
2	Jurníkův most	ZV	1001	V	-	-	-	-	3	3	N	-	-	-	-	-	1	-	2	2	2	III
3	Horní kurty	ZS	3864	V	-	-	-	-	2	3	N	-	-	-	-	-	1	-	3	3	3	III
4	V zatáčce	PU	763	V	1	1	1	2	NN	1	S	-	1	-	-	-	1	-	1	3	3	III
5	Ve skále	R	50446	V	1	1	2	1	1	1	S	2	3	1	1	-	1	-	2	3	2	III
6	Vesník	ZD	1340	V	3	2	2	2	NN	3	N	-	2	-	2	-	2	-	2	3	2	III
7	Stračka a okolí	PU	19421	V	1	1	2	1	1	1	S	2	1	3	2	2	1	2	3	1	1	II
8	Horní jednota	ZO	2157	V	2	2	1	2	3	2	S	-	1	2	-	-	2	-	2	3	3	III
9	U paneláků	ZB	9484	V	2	3	2	2	2	3	N	-	2	2	3	2	2	3	3	2	1	II
10	Klášteří zahrada	S	26108	V / PV	1	1	2	1	1	1	S	-	1	1	1	2	2	1	1	1	2	II
11	Farní zahrada	S	8811	S	1	2	2	2	1	2	S	-	2	2	2	2	1	-	3	2	2	II
12	Hřbitov	H	15334	V	2	2	2	2	2	2	S	-	2	-	2	2	1	2	2	1	2	I
13	Park	P	15508	V	2	2	2	1*	2	1	S	-	1	-	2	-	1	-	3	1	1	II
14	U kostela	PU	3648	V	1	2		2	1	1	S	-	2	-	1	2	1	-	2	1	2	I
15	CHráněné bydlení	ZZ	6633	S	2	3	-	-	2	3	N	-	2	2	-	-	2	-	3	2	2	II
16	Areál školy	ZK	21371	V / PV	1	2	2	2	1	2	S	-	2	-	2	-	1*	1	2	1	1	I
17 A	Výletišťe	R	3870	V / PV	3	3	2	3	3	3	N	-	2	-	2	-	1	-	3	1	1	II
B	Bytový dům u výletišťe	ZB	2019	PV	2	2	2	1	2	3	S	-	1	-	2**	2	1		2	2	2	II
C	Za obchodem	ZO	1355	V	2	2	1	2	3	3	N	-	2	2	2	-	2	-	2	1	1	II
18 A	Náves	PU	5965	V	2	1	1	1	1	1	S	-	1	-	-	2	1	-	1	1	3	I
B	OÚ	ZO	2230	PV	2	2	1	2	2	1	S	-	2	2	2	-	2	3	2	2	2	I
19	Fotbalové hřiště	ZS	20464	PV	3	1	-	-	2	2	N	-	-	-	-	-	1	-	2	1	3	I
20	Za hřištěm	PU	1613	V	1	2	1	1	NN	2	S	-	2	-	-	-	2	-	1	2	3	III
21	Dětský domov	ZK	5427	S	2						S									3	3	II
22	Drobná provozovna	ZO	2638	V	2	3	2	2	3	3	N	3	-	2	2	-	3	3	3	3	2	III
23	Zdravotní středisko	ZZ	1386	V	-	-	-	-	1	-	N	-	-	-	-	-	-	-	2	2	2	I
24	Park u Masaryka	PU	3366	V	1	2	2	2	1	1	S	-	2	2	2	-	2	2	2	1	3	I
25	Pomník padlých	PU	359	V	2	1	2	1	1	1	S	-	2	-	2	-	2	1	2	1	3	II
26	U dolní jednoty	ZO	2566	V	2	1	2	2	2	2	S	-	2	-	2	-	2	-	2	2	3	II
27	Lípa na křižovatce	PU	418	V	1	1	1	2	NN	2	S	-	1	-	-	-	3	-	2	2	3	II
28	Sad	S	2337	PV	1	1	2	1	NN	1	S	-	2	-	-	-	1	-	2	3	3	III
29	Fotovoltaická elektrárna	T	77012	V	1	1	1	1	NN	1	S	-	1	1	1	-	1	-	1	3	3	III

Číslo FKJZ	Základní údaje				Hodnocení plochy							Přítomnost a hodnota VP a TP						Návrh				
	Název ZP	Funkční typ	Výměra	Přístupnost	Druhové složení	Prostorová struktura	Stav dřevin	Věková struktura	Vybavenost	Koncepce plochy	Stabilita	Porost dřevin	Soliterní strom	Skupina stromů	Keř/skupina keřů	Květinový záhon	Trávníková plocha	Živý plot stříhaný/volně rostoucí	Potřeba obnovy a nebo péstebního zásahu	Významnost	Etapizace	Požadavky na údržbu VP zařazení do IT
30	U chovatelů	ZO	2122	S	2	2	1	2	1	1	S	-	1	-	-	-	1	-	1	3	3	II
31	Dolní kurty	ZS	9346	S	2	1	1	2	2	1	S	-	-	-	2	-	2	2	1	3	3	II
32	Rybník u trati a okolí	PPP	19787	V	1	2	1	1	3	2	S	1	2	2	1	-	1	-	2	3	3	III
33	U toku	ZV	67044	V	1	2	2	1	NN	1	S	2	2	2	1	-	1	-	2	2	3	III
34	u vlaku	PU	2334	V	2	2	1	1	NN	3	N	-	2	-	1	-	1	-	3	1	1	II
35	Rybníky u sjezdu	PPP	6006	S	1	2	-	2	-	1	S	-	-	2	1	-	1	-	1	2	3	II
36	Nájezd na cyklostezku	ZD	3885	V	2	3	1	3	1	3	N	-	2	-	-	-	2	-	3	2	1	III
37	Obora	T	37168	S	1	1	1	1	3	3	S	-	1	1	1	-	2	-	2	3	3	III
38	Školka	ZK	2837	S/PV	1	2	1	2	1	1	S	-	1	-	1	1	1	-	3	2	3	I
39	V uličkách	O	1168	V	3	2	1	2	2	2	N	-	2	-	2	-	2	-	2	3	2	II
40	Pomník padlých a okolí	PU	809	V	1	1	2	1	1	1	S	-	2	-	2	-	2	1	2	1	3	II
41	Břeh	ZD	10622	V	1	2	2	2	NN	3	N	-	-	2	2	-	1	-	3	1	1	II
42	Kulturní dům	PU	4767	V	2	2	2	1	1	2	S	-	1	-	2	-	1	2	2	1	1	I
43	Bytovky	ZB	2866	PV	1	2	2	2	3	2	S	-	2	-	-	1	2	-	3	1	3	II
44	Sportovní areál	ZK	10241	V	1	2	2	1	1	2	S	-	1	2	2	-	1	-	2	1	2	I
45	Hasičská zbrojnice a okolí	ZO	1172	V	2	2	1	1	1	1	S	-	2	-	1	-	2	1	2	2	3	II
46	Lípa	VD	1050	V	1	2	2	2	NN	1	S	-	2	-	2	-	2	-	1	1	3	III
47	Skála	PPP	1120	V	1	2	2	1	3	2	S	-	-	2	2	-	-	-	2	3	3	III
48	U kostela	H	14606	V	2	1	2	1	2	2	S	-	2	-	2	-	1	-	2	1	1	II
49	Multifunkční dům	ZO	2008	S/PV	2	2	2	2	3	3	N	-	2	2	2	-	2	-	3	2	2	II
50	Břehový porost u toku	ZV	18993	V	1	1	2	1	NN	1	S	2	-	2	2	-	-	-	2	3	3	III
51	Okolí rybníku	R	46552	PV	2	3	2	1	1	3	N	-	-	2	2	-	1	-	3	2	2	III
52	Ráj a okolí	ZV	1689	V	2	1	2	1	1	1	S	-	2	2	2	-	2	2	1	2	3	III
53	Boží muka	VD	24	VD	2	1	1	1	1	1	S	-	1	-	2	2	2	-	2	2	3	II
54	Kříž nad hřištěm	VD	26	V	1	1	2	1	NN	1	S	-	1	-	-	-	1	-	1	2	3	II
55	U obchodu - Veselá	PU	1292	V	2	2	-	3	2	3	N	-	-	-	2	2	2	-	3	1	2	II
56	Sběrný dvůr	ZO	16214	PV	NN	3	NN	NN	NN	3	N	-	-	-	-	-	2	-	3	3	1	III

2. NÁVRH ÚDRŽBY A PLÁNU OŠETŘENÍ STÁVAJÍCÍ ZELENE V OBCI

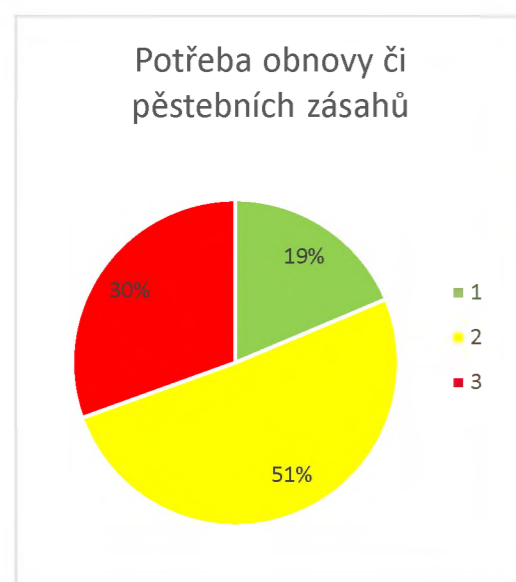
2.1 Návrh údržby a plán ošetření zeleně (pro vymezené části)

Návrh údržby a doporučení pro jednotlivé části je v příloze č. 2.

2.2 Souhrnný plán ošetření a rozdělení dle naléhavosti zásahu a obnovy zeleně

Zhodnocení potřeby obnovy nebo pěstebního zásahu

Z hlediska potřeby obnovy nebo pěstebních zásahů v jednotlivých plochách vyplývá z hodnocení, že 19% hodnocených ploch nevyžaduje v potřebu pěstebních zásahů v ploše nebo jen velmi málo.

- 1 - Bez potřeby/nízká potřeba** - prvky bez potřeby obnovy či pěstebního zásahu (nevyžadují), případně možné drobné zásahy preventivního charakteru
- 2 - Střední /dílčí potřeba** - k udržení plné a dlouhodobé funkčnosti a stability nutno realizovat dílčí pěstební zásahy (segmenty plochy)
- 3 - Vysoká/nutná potřeba** - vysoká potřeba stabilizace prvků pomocí rozsáhlých pěstebních zásahů a dílčích obnov, nebo zcela nestabilní a nefunkční prvky. Zlepšení stavu možné pouze kompletní obnovou

Významný poměr ploch se nachází v kategorii 2 se dílčí potřebou zásahu. Na většině ploch je tedy potřeba zásahu – ošetření letitých dřevin, výchovného řezu stromořadí,...

30 % hodnocených ploch vyžaduje nutně stabilizaci prvků nebo potřebují celkovou obnovu plochy.

2.3 Vymezení prioritních částí zeleně

Do ploch, které je potřeba řešit přednostně, byly zařazeny ty, kde je zvýšený pohyb lidí (náves, okolí Stračky, hřbitov, u kostela,...). Do navazující etapy spadají plochy, které vyžadují dílčí zásahy nebo jsou atraktivní svou lokalitou, ale zatím nevyužívané (např. plocha za hřištěm, Jurníkův most,...) .

- Etapa – Plochy, které je doporučeno řešit přednostně. Jedná se o plochy, kde je vysoká potřeba obnovy zásahu nebo se jedná o plochy velmi vysoké a vysoké významnosti pro systém zeleně. Obnova doporučena do 5 let.
- Etapa – Plochy u nichž je kombinace potřeby zásahu a významnosti průměrná. Období obnovy ideálně v rozmezí 5-10 let.
- Etapa – Plochy, u kterých je nižší potřeba zásahu nebo se jedná o plochy s nízkým významem pro systém zeleně.

Přehledná tabulka

Číslo FKJZ	Název ZP	Požadavky na údržbu VP zařazení do IT
1	Za Němcem	2
2	Jurníkův most	2
3	Horní kurty	3
4	V zatáčce	1
5	Ve skále	2
6	Vesník	2
7	Stračka a okolí	3
8	Horní jednoty	2
9	U paneláků	3
10	Kláštevní zahrada	1
11	Farní zahrada	3
12	Hřbitov	2
13	Park	3
14	U kostela	2
15	CHRáněné bydlení	3
16	Areál školy	2
17 A	Výletišťe	3
B	Bytový dům u výletišťe	2
C	Za obchodem	2
18 A	Náves	1
B	OÚ	2
19	Fotbalové hřiště	2
20	Za hřištěm	1
21	Dětský domov	3
22	Drobná provozovna	3
23	Zdravotní středisko	2
24	Park u Masaryka	2
25	Pomník padlých	2
26	U dolní jednoty	2
27	Lípa na křižovatce	2
28	Sad	2
29	Fotovoltaická elektrárna	1

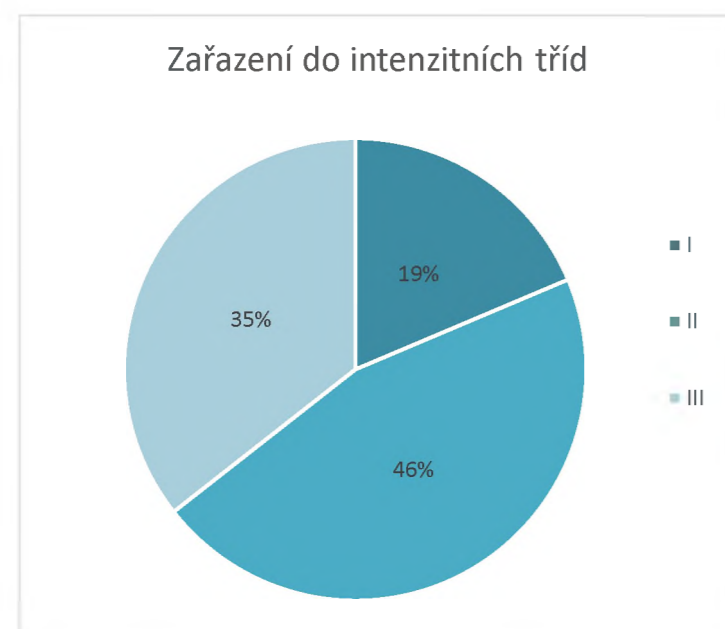
Číslo FKJZ	Název ZP	Požadavky na údržbu VP zařazení do IT
30	U chovatelů	1
31	Dolní kurty	1
32	Rybník u trati a okolí	2
33	U toku	2
34	u vlaku	3
35	Rybníky u sjezdu	1
36	Nájezd na cyklostezku	3
37	Obora	2
38	Školka	3
39	V uličkách	2
40	Pomník padlých a okolí	2
41	Břeh	3
42	Kulturní dům	2
43	Bytovky	3
44	Sportovní areál	2
45	Hasičská zbrojnice a okolí	2
46	Lípa	1
47	Skála	2
48	U kostela	2
49	Multifunkční dům	3
50	Břehový porost u toku	2
51	Okolí rybníku	3
52	Ráj a okolí	1
53	Boží muka	2
54	Kříž nad hřištěm	1
55	U obchodu - Veselá	3
56	Sběrný dvůr	3

2.4 Rozdělení částí dle intenzity údržby zeleně

V současné době probíhá intenzivní údržba zejména v centru obce – náves, u kostela, památník u Masaryka,.... A velká část ploch zeleně je udržována v intenzivní třídě druhé.

Intenzivní údržba by měla být vázána na reprezentativní prostory a péče o zeleň by neměla zatěžovat rozpočet obce. Obecným trendem v důsledku klimatické nouze je extenzifikace zeleně, která se netýká pouze samotné údržby, ale přímo zakládání či převodu vegetačním prvků. Převod se může týkat např. změny nákladného letničkového záhonu za trvalkový zapojený. Nebo dále změna parterového, často sečeného trávníku za parkový až luční (omezení seče na průchozí cesty).

Průměrná péče by se měla odehrávat na plochách dle přiložené tabulky a snížena až extenzivní péče je vázána na okrajové lokality zastavěného území, kdy sídelní zeleň přechází do krajiny.

- I. min. 6 x seč travnatých ploch, 2 x řez živých plotů a skupin keřů, 2x pletí keřových výsadeb a záhonů, zálivka dle potřeby, sběr a úklid odpadků – 1 x týdně
- II. min. 2 x seč travnatých ploch, 1 x omlazení keřů nebo zastřižení okrajů keřových skupin podél chodníků, 1x pletí keřových výsadeb, sběr a úklid odpadků dle potřeby
- III. 1 - 2 x seč travnatých ploch, sběr a úklid odpadků dle potřeby

Intenzivní třída	Počet ploch
I	11
II	27
III	21
Celkový součet	59

Přehledná tabulka

Číslo FKJZ	Název ZP	Požadavky na údržbu VP zařazení do IT
1	Za Němcem	III
2	Jurníkův most	III
3	Horní kurty	III
4	V zatáčce	III
5	Ve skále	III
6	Vesník	III
7	Stračka a okolí	II
8	Horní jednota	III
9	U paneláků	II
10	Kláštevní zahrada	II
11	Farní zahrada	II
12	Hřbitov	I
13	Park	II
14	U kostela	I
15	Chráněné bydlení	II
16	Areál školy	I
17 A	Výletišťe	II
B	Bytový dům u výletišťe	II
C	Za obchodem	II
18 A	Náves	I
B	OÚ	I
19	Fotbalové hřiště	I
20	Za hřištěm	III
21	Dětský domov	II
22	Drobná provozovna	III
23	Zdravotní středisko	I
24	Park u Masaryka	I
25	Pomník padlých	II
26	U dolní jednoty	II
27	Lípa na křižovatce	II
28	Sad	III
29	Fotovoltaická elektrárna	III

Číslo FKJZ	Název ZP	Požadavky na údržbu VP zařazení do IT
30	U chovatelů	II
31	Dolní kurty	II
32	Rybník u trati a okolí	III
33	U toku	III
34	u vlaku	II
35	Rybníky u sjezdu	II
36	Nájezd na cyklostezku	III
37	Obora	III
38	Školka	I
39	V uličkách	II
40	Pomník padlých a okolí	II
41	Břeh	II
42	Kulturní dům	I
43	Bytovky	II
44	Sportovní areál	I
45	Hasičská zbrojnice a okolí	II
46	Lípa	III
47	Skála	III
48	U kostela	II
49	Multifunkční dům	II
50	Břehový porost u toku	III
51	Okolí rybníku	III
52	Ráj a okolí	III
53	Boží muka	II
54	Kříž nad hřištěm	II
55	U obchodu - Veselá	II
56	Sběrný dvůr	III

INTENZITNÍ TŘÍDY ÚDRŽBY ZELENĚ

Četnost prací za období 1 roku při údržbě jednotlivých prvků dle intenzitních tříd (pro variantu údržby : opt = optimální a min.= minimální) – dle VÚKOZ Průhonice.

Intenzitní třída údržby	I.		II.		III.	
	opt.	min.	opt.	min.	opt.	min.
1. Trávníky						
jarní vyhrabání	1	1	0,5	1	0	0
podzimní shrab listí	3	1	2	1	0,5	1
válení	1	1	1	0	0	0
hnojení	4	4	1	1	0,5	0,5
sekání	15	15	8	6	3	2
hrabání trávy	8	8	8	4	3	2
provzdušnění	0,5	0,3	0,3	0,2	0	0
prořezání	0,5	0,3	0,3	0,2	0	0
zálivka (10l)	25	25	10	0	0	0
obnova (%)	5	0	5	0	0	0

Intenzitní třída údržby	I.		II.		III.	
	opt.	min.	opt.	min.	opt.	min.
2. Záhony trvalek						
odstranění zimní ochrany	1	0	1	0	1	0
okopávka s odplevelením	10	8	6	4	6	2
hnojení minerální	2	2	1	1	1	0,5
hnojení kompostem	0,3	0,3	0,2	0,2	0,2	0,1
zálivka (10l/m ²)	10	10	4	4	2	2
odstranění odkvetlých květů	10	8	6	4	6	2
odpíchnutí okrajů	10	3	6	1	6	0,5
přikrytí na zimu	1	0,5	1	0	1	0
obnova (%)	0	20	15	15	15	0

Intenzitní třída údržby	I.		II.		III.	
	opt.	min.	opt.	min.	opt.	min.
3. Záhony růží						
jarní odhrnutí země	1	1	1	1	1	1
jarní řez	1	1	1	1	1	1
hnojení minerální	2	1	1	1	1	1
hnojení kompostem	0,3	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2
zálivka (10l/m ²)	5	5	3	3	3	3
okopávka s odplevelením	8	5	5	3	3	2
odstranění odkvetlých květů	8	5	5	3	3	2
odpíchnutí okrajů	8	3	5	1	3	1
zimní nahrnutí země	1	1	1	1	1	1
obnova (%)	15	15	15	15	15	15

Intenzitní třída údržby	I.		II.		III.	
	opt.	min.	opt.	min.	opt.	min.
4. Keře s individuálními miskami do stáří 5 let po výsadbě						
okopávka s odplevelením	4	2	2	1	1	1
odpíchnutí okrajů	4	2	2	1	1	-
řez	1	0,5	1	0,5	1	0,3
hnojení minerální	1	1	0,5	0,3	0,5	0,3
zálivka (10l/m ²)	2	2	1	1	1	0,5
obnova uhynulých keřů (%)	10	10	10	10	10	10

Intenzitní třída údržby	I.		II.		III.	
	opt.	min.	opt.	min.	opt.	min.
5. Keře s individuálními miskami starší 5 let						
průklest	0,3	0,2	0,3	0,2	0	0
zmlazení	0,1	0	0,1	0	0	0
prorytí	0,2	0,2	0,1	0	0	0

Intenzitní třída údržby	I.		II.		III.	
	opt.	min.	opt.	min.	opt.	min.
6. Stromy s individuálními miskami do stáří 5 let po výsadbě						
okopávka s odplevelením	4	2	2	1	1	0
odpíchnutí okrajů	4	2	1	1	0,5	0
hnojení minerální	1	1	0,5	0,5	0,5	0
zálivka (10l/m ²)	2	2	1	1	0	0
řez	1	1	1	0,5	1	0,5
výměna kůlů	0,2	0,2	0,2	0	0,2	0
obnova úvazků	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0
ochrana před okusem	0,2	0	0,2	0	0,2	0
obnova uhynulých (%)	10	10	10	10	10	10

7. Stromy s individuálními miskami starší 5 let nepravdělné práce, dle potřeby

Intenzitní třída údržby	I.		II.		III.	
	opt.	min.	opt.	min.	opt.	min.
8. Zahuštěné výsadby do stáří 3 let po výsadbě						

okopávka	10	5	6	3	4	2
odpíchnutí okrajů	8	2	5	1	3	0,5
hnojení minerální	2	1	2	0,5	1	0,5
zálivka (10l/m ²)	5	5	3	3	2	2
obnova uhynulých (%)	10	10	10	10	10	10

Intenzitní třída údržby	I.		II.		III.	
9. Zahuštěné výsadby přes 3 roky po výsadbě	<i>opt.</i>	<i>min.</i>	<i>opt.</i>	<i>min.</i>	<i>opt.</i>	<i>min.</i>
odpíchnutí okrajů	3	1	1	0	0	0
průklest	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0

Intenzitní třída údržby	I.		II.		III.	
10. Živé ploty tvarované	<i>opt.</i>	<i>min.</i>	<i>opt.</i>	<i>min.</i>	<i>opt.</i>	<i>min.</i>
okopávka	3	1	1	1	1	0,5
odpíchnutí okrajů	3	1	1	0,5	1	0,3
řez	4	3	3	2	2	1
hnojení minerální	2	1	1	1	1	1
zálivka (10l/m ²)	2	2	1	1	0	0
obnova uhynulých (%)	10	10	10	10	10	10

2.5 Souhrnný návrh údržby na řešeném území a odhad nákladů údržby

2.5.1 Doporučená údržba vegetačních prvků sídelní zeleně

2.5.1.1 Stromy

2.5.1.1.1 Staré stromy

Staré stromy je vhodné správnou péčí udržet co nejdéle na lokalitě. Po vyhodnocení provozní bezpečnosti dřeviny využít stabilizační zásahy – redukční řezy, instalace dynamických či statických vazeb – k prodloužení životnosti dřeviny. Takto ošetřené dřeviny pravidelně kontrolovat a stabilizační zásahy případně opakovat (např. při postupné stabilizaci sekundární koruny) provádět kontrolu a výměny vazeb. Při vhodné péči se dřeviny mohou dožít úctyhodného věku. Při nejasnostech je vhodné využívat přístrojové diagnostické metody či tahové zkoušky dřevin.

NAVRŽENÁ OPATŘENÍ NA DOSPĚLÝCH A STARÝCH STROMECH

▪ ŘEZ ZDRAVOTNÍ S-RZ

Tyto řezy jsou zaměřeny na řešení zdravotního stavu stromu. Odstraňují se především větve suché, vitálně oslabené, nevhodné z hlediska architektury koruny, křížící se, infikované či napadené škůdci, rizikové z hlediska provozní bezpečnosti, to vše při zachování charakteristického habitu daného taxonu. Zdravotní řez primárně řeší cíle řezu bezpečnostního (akutní zajištění provozní bezpečnosti) a navíc dlouhodobě zlepšuje biomechanickou vitalitu stromu, tj. ovlivňuje jeho provozní bezpečnost v budoucnosti.

Řez je zaměřen na zdravotní stav dřeviny ve smyslu biomechanické vitality - tj. eliminaci a prevenci vzniku a možnosti selhání mechanických poškození, růstových defektů a defektů vzniklých působením patogenů.

Zdravotní řez obecně nemění velikost a architekturu koruny stromu a strom by po řezu měl vypadat v očích laika jako před zásahem. Po jeho provedení by však mělo dojít k nastartování procesů (byť v malých krocích) vedoucích například k oslabení jednoho z kodominantů, omezení vlivu tlakového větvení, dlouhodobé stabilizace defektní větve nebo symetrizace nevyvážené části koruny. Pokud však dřevina nemá zásadní problémy, neměla by se na ní realizace tohoto řezu prakticky projevit.

Při zdravotním řezu nesmí dojít k odstranění více než 20%

Odstraňujeme-li v rámci zdravotního řezu malé množství živých větví, je optimální jeho provedení v době plné vegetace, tj. 2. polovina května až konec července - v závislosti na průběhu počasí. Pokud odstraňujeme větší množství živých větví, je vhodnější předjaří - podle počasí únor až 1. polovina dubna.

▪ ŘEZY BEZPEČNOSTNÍ S-RB

Jedná se o řezy zaměřené pouze na zajištění aktuální provozní bezpečnosti stromu. Tyto řezy neřeší komplexní statické poměry celého jedince, jak například možnost vývratu, zlomu kmene, rozpad koruny apod.

Při tomto řezu jsou odstraňovány, případně redukovány větve narušující aktuálně provozní bezpečnost. Jsou to tlusté větve narušující provozní bezpečnost, zlomené či nalomené větve se sníženou stabilitou, mechanicky poškozené, sekundární (přerostlé staticky rizikové výhony pocházející z adventivních či spících pupenů), volně visící, nebo defektní větvení.

▪ ŘEZY REDUKČNÍ LOKÁLNÍ S-RL

Skupina redukčních řezů lokálních se dělí na:

- S-RLSP – LOKÁLNÍ REDUKCE SMĚREM K PŘEKÁŽCE
- S-RLPV – ÚPRAVA PRŮJEZDNÉHO ČI PRŮCHOZÍHO PROFILU

Cílem těchto řezů je úprava průjezdného či průchozího profilu, redukce koruny ve směru překážky, docílení odstupové vzdálenosti či vytvoření průhledu.

- S-RLLR – LOKÁLNÍ REDUKCE Z DŮVODU STABILIZACE

Tento řez se provádí za účelem odlehčení nebo symetrizace části koruny s důvodů zvýšení její stability. Po realizaci lokální redukce je nutná následná pravidelná péče o strom s kontrolou naplnění cíle řez vzhledem k provozní bezpečnosti

▪ ODSTRANĚNÍ VÝMLADKŮ S-OV

Jedná se o odstranění kořenových a pařezových výmladků ze spodní části kmene a okolí stromu. Interval opakování se řídí dynamikou vývoje výmladků a zásah se provádí kdykoliv během roku.

▪ STABILIZACE SEKUNDÁRNÍ KORUNY S-SSK

Jedná se o zásah na přerostlé nestabilní sekundární koruně. Provádí se zejména na jedincích, jejichž primární koruna byla v minulosti radikálně redukována bez adekvátní následné péče.

Tento řez spočívá v radikální obvodové redukci přerostlých sekundárních výhonů technikou řezu na postranní větve, případně naslepo. Může být kombinovaná se selektivním prořezáním výhonů. Tento řez se realizuje postupně s průběžným monitorováním reakce stromu na předchozí zákroky. Cílem řezu je udržení sekundární koruny ve stabilním stavu, nebo převedení na tvarovací řez.

▪ ŘEZ SESAZOVACÍ S-RS

Hluboká redukce primární koruny na kosterní větve nebo až na kmen. Zásah je pro strom destruktivní a důsledkem je zhoršení zdravotního stavu. Smí být použit pouze v případech bezprostředního nebezpečí selhání stromu, pokud je odůvodněný zájem na jeho ponechání. Lze ho provádět pouze na stromech s výrazně zhoršenými materiálovými vlastnostmi dřeva a rizikem vzniku spontánních selhání (topoly, vrby). Stav takto ošetřených stromů musí být pravidelně sledován a koruna nadále odpovídajícím způsobem redukována v intervalech 5 až 10 let.

Tento řez se provádí pouze v období vegetačního klidu, pokud nejde o havarijní stav stromů.

▪ ŘEZY TVAROVACÍ S-RT

Jsou to řezy, zakládáné v rámci výchovného řezu nebo po dosažení žádané výšky a opakované v krátkém intervalu po celý život stromu. Cílem tvarovacích řezů je udržení korun stromů v požadovaném tvaru opakovanými řezy, realizovanými v častých pravidelných intervalech.

▪ ŘEZ NA HLAVU S-RTHL

Jedná se o pravidelně opakovaný řez ze skupiny tvarovacích řezů obvykle jednoletých až tříletých výhonů, které jsou sesazovány na zapěstované zduřeniny – „hlavy“ – obvykle v intervalu jednoho až tří

let, v opodstatněných případech i delším. Řez se provádí nejlépe těsně před rašením listů. Provádí se pouze na stromech s dobrou kořenovou a kmenovou výmladností.

2.5.1.1.2 Nové výsadby dřevin

Navržená opatření vychází ze standardu SPPK A02 001:2013 Výsadba stromů

NAVRŽENÁ OPATŘENÍ NA MLADÝCH DŘEVINÁCH DO 8 LET PO VÝSADBĚ

Péče o mladý strom je zásadní pro jeho úspěšný další vývoj. Jde o péči o strom od výsadby, až po dobu jeho schopnosti samostatné existence a dalšího růstu na stanovišti. Tato rozvojová péče zahrnuje opatření, která vedou k jeho správnému vývoji a ujmoutí.

▪ KONTROLA A ODSTRANĚNÍ KOTVÍČÍCH A OCHRANNÝCH PRVKŮ

Nadzemní kotvení je nutné kontrolovat minimálně 1x za vegetační sezónu po dobu alespoň dvou let. Při kontrole dochází k jeho opravě, případně úpravě, tak, aby nedocházelo k poškozování kmene a byla zajištěna optimální funkce. Po dvou letech se kotvení obvykle odstraňuje.

Ochranné prvky kmene je nutné kontrolovat minimálně 1x ročně. Ochranné prvky musí být opravovány a povolovány. Nátěry a postřiky proti okusu musí být každoročně obnovovány.

Stínící rohože jsou obvykle odstraněny po dvou letech, v opodstatněných případech (například podél komunikací s chemickou zimní údržbou) je možné je ponechávat déle. Ochranu proti okusu, ohryzu a vytloukání je nutné udržovat déle (do doby, než si strom vytvoří hrubší borku), zejména u citlivých taxonů jako jsou například jabloně.

▪ ZÁLIVKA

Hlavní činností v péči o mladé dřeviny je zálivka, kterou je nutné provádět pravidelně, zvláště v prvních třech letech.

Závlahová mísa je udržovaná minimálně po dobu dvou let a dále pak po celou dobu, kdy je vykonávána zálivka.

Zálivka se provádí po dobu odeznívání povýsadbového šoku. Délku povýsadbového šoku lze orientačně stanovit jako 1 rok na každých 80 mm obvodu kmene (zaokrouhleno nahoru). Toto pravidlo neplatí na extrémních stanovištích, kde je podle konkrétních podmínek nutné zajistit závlahu až do řádného zakořenění, v některých případech (například stanoviště bez propojení kořenového prostoru na rostlý terén) i po celou dobu existence stromu na stanovišti.

Je nutné kontrolovat vlhkost zeminy před aplikací zálivky. Nesmí dojít k přemokření půdy v okolí výsadbové jámy. Zálivka se musí přizpůsobit klimatickým podmínkám, stanovišti (například vlivu expozice stanoviště vůči větru či slunečnímu záření), aktuálnímu průběhu počasí, velikosti vysazeného stromu, půdní vlhkosti, termínu provádění (některé druhy vyžadují vydatnou zálivku před zimou) a požadavkům daného taxonu. Vhodný je většinou cyklus 6–8 zálivek během prvního vegetačního období po výsadbě. Četnost zálivek se ve druhém roce snižuje na 3–6.

Zálivka u stromů musí proniknout do hloubky kořenového prostoru (v závislosti na velikosti stromu) v celém prostoru výsadbové jámy. Tomu musí odpovídat množství vody v každé zálivce (od 10l do 200l podle velikosti dřeviny). Zálivka nesmí probíhat vodou pod tlakem, aby nedocházelo k vymývání půdy a zhoršování jejích fyzikálních vlastností.

Kromě zálivky je třeba dále kontrolovat a upravovat vývoj koruny, na což se používá technika zvaná výchovný řez.

▪ VÝCHOVNÝ ŘEZ

Tento řez je nejdůležitějším zakládacím řezem, který se provádí v prvních letech po výsadbě na trvalé stanoviště. Výchovný řez se provádí zpravidla do 10 - 15(20) let po výsadbě, přičemž plynule přechází do některého z technologických typů řezu udržovacích. Výchovný řez je nutné v prvních letech po výsadbě provádět poměrně často, nejlépe jednou za 2-3 roky. V případě starších exemplářů se jeho interval prodlužuje na 3 - 5 let.

Optimální dobou pro realizaci výchovného řezu stromů je zejména období předjarní a první polovina vegetačního období - tedy období více či méně od března do června. Počátek i konec, vlastní doba trvání tohoto období je silně vázána na podmínky konkrétního stanoviště (zejména na nadmořské výšce, mikroreliefu prostředí, klimatických faktorech daného roku, zejména na průběhu zimního období vegetačního klidu a podobně).

CÍLEM VÝCHOVNÉHO ŘEZU JE

- dosáhnout charakteristického tvaru koruny ošetřovaného jedince,
- připravit optimální podmínky v koruně pro její rozvoj typický pro daný taxon,
- přizpůsobit velikost a tvar koruny funkčním požadavkům stanoviště (zejména úpravou podchodné či podjezdové výšky).

Kromě větví mechanicky poškozených, usychajících, případně i suchých je nutné odstranit či zakrátit zejména kodominantní a tlaková větvení, navzájem se křížící větve, větve nalomené či zlomené a visící v koruně, rostoucí v souběhu, do středu koruny, poškozené a napadené chorobami a škůdci a podobně.

▪ HNOJENÍ PŮDY

Hnojení se provádí jen v nezbytném rozsahu v závislosti na obsahu živin v půdě. Zjišťuje se rozborom a zhodnocením projevů vitality rostliny (délka přírůstu, velikost a barva listů, vyžralost letorostů a podobně). Upřednostňuje se používání pomalu rozpustných hnojiv. V případě nutnosti rychlého účinku hnojiva lze použít i hnojivou zálivku či hnojení na list.

Hnojení se využívá zejména, pokud jsou stromy vystaveny stresu (například poškozením, chorobami či škůdci, nepříznivými klimatickými vlivy a podobně), pro podporu jejich regenerační schopnosti. Vždy je třeba dbát na správný způsob aplikace a správné dávkování dané typem použitého hnojiva. Po 15. srpnu je nevhodné používat hnojiva s obsahem dusíku větším než 5%.

▪ KYPŘENÍ

Kypření se provádí u stromů, které nebyly mulčovány.

Kypření se provádí po provedení zálivky tak, aby došlo k rozrušení půdního škraloupu, snadnějšímu přístupu vzduchu do půdy a k přerušení půdní kapilarity vedoucí k zadržení vody v půdě. Při kypření je rovněž prováděno odplevelení.

Kypření je prováděno do hloubky 30 mm a to tak, aby nedošlo k poškození kořenového krčku a kořenů stromu ani případných podrostových výsadeb.

▪ ODPLEVELOVÁNÍ

Při odplevelování odstraňujeme nežádoucí rostliny z prostoru výsadby. Odplevelení může být provedeno chemicky nebo mechanicky. K chemickému odplevelení mohou být použity jen k tomu účelu schválené prostředky a to takové, které nijak neohrožují ošetřované stromy.

Při aplikaci nesmí být nijak zasaženy ani poškozeny žádné další rostliny v okolí ošetřované dřeviny, přípravky nesmí potřísnit kmeny stromů. Vždy musí být dodrženy všechny zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Vždy musí být postupováno s vědomím a v souladu s majitelem výsadeb a investorem.

▪ OCHRANA PROTI CHOROBÁM A ŠKŮDCŮM

V průběhu vegetace je nutné sledovat celkový stav dřevin. V případě zjištění napadení je nutné patogenní organismus identifikovat a podle druhu a nebezpečnosti zajistit adekvátní opatření.

▪ DOPLŇOVÁNÍ MULČE

Přírodní produkty (zejména organického původu) použité k mulčování jsou postupně rozkládány a je potřeba je doplňovat po dobu dokončovací péče. Doplnění mulče až na původní úroveň se provádí 1x ročně, optimálně na začátku vegetačního období.

2.5.1.1.3 Přehled pravidelných pracovních operací pro mladé výsadby stromů

STROMY (DO 8 LET OD VÝSADBY)

- okopávka, odplevelení (případné odpíchnutí okrajů)
- hnojení
- zálivka
- řez
- výměna kůlů
- obnova úvazku
- ochrana kmenů
- obnova uhynulých (cca 10-20%)

2.5.1.2 Keře

V prvních letech po výsadbě řez nebývá většinou nutný. Později po 3 až 5 letech začneme dělat průklest. Hlavní zásadou je, že při řezu nesmíme porušit přirozený tvar a charakter keře. Jestliže by se tak stalo, neřežeme raději vůbec.

Odstraňujeme suché větve, které zahušťují keře, a postupně u země odstraňujeme přestálé větve. Ideální je odstranit pravidelně cca 1/3 starých větví. Okrasný keř je během roku postupně doplní novými výhony a ty se nám následující rok odmění krásnými květy.

Dle typu a stáří keřových výsadeb se provádí **řez výchovný, udržovací** nebo **řez tvarovací, zmlazovací řez** (v případě potřeby opakovat), **průklest** (prosvětlovací řez)

Dalšími pracovními operacemi v údržbě keřů je odplevelování, případné hnojení a zálivka, doplnění mulče v ploše keřů, případné ošetření jedinců napadenými škůdci a chorobami.

2.5.1.3 Pracovní operace pro různé typy keřových výsadeb

KEŘE VE SKUPINÁCH (DO 3 LET OD VÝSADBY)

- okopávání
- odpíchnutí okrajů skupin
- hnojení
- zálivka (10 l / m²)
- obnova keřů (cca 10%)

KEŘE VE SKUPINÁCH (PŘES 3 ROKY OD VÝSADBY)

- odpíchnutí okrajů skupin
- průklest (dle typu větvení keře)

ŽIVÉ PLOTY TVAROVANÉ

- okopávka
- odpíchnutí okrajů pásů
- řez dřevin
- hnojení
- zálivka
- obnova uhynulých dřevin (cca 10%)

ZÁHONY RŮŽÍ

- jarní odhrnutí země (u nemulčovaných záhonových růží)
- jarní řez
- hnojení
- zálivka (10l/m²)
- okopávky, odplevelení
- odstranění odkvetlých květů
- odpíchnutí okrajů
- zimní nahrnutí země (u nemulčovaných záhonových růží)
- obnova záhonu (cca 15%)

KEŘE SOLITÉRNÍ (DO 5 LET PO VÝSADBĚ)

- odkopávky, odplevelení
- odpíchnutí okrajů
- řez
- hnojení
- zálivka (10l/m²)
- obnova uhynulých keřů (cca 10%)

KEŘE SOLITÉRNÍ (NAD 5 LET PO VÝSADBĚ)

- průklest
- zmlazení
- porytí

2.5.1.4 Trvalky

Trvalkové výsadby ve veřejném prostoru jsou voleny z otužilých, dlouhověkých trvalek, druhů málo náchylných k chorobám a odolných škůdcům. Důležitým předpokladem zapojení trvalek je kvalitní příprava půdy před výsadbou - odplevelení, prokypření a případná úprava půdní struktury (přidáním substrátů, hnojiv, případně kondicionérů,...).

POVÝSADBOVÁ PÉČE

- doplňování mulče (na výšku 3 – 5 cm (max.10 cm))
- zálivka dle průběhu počasí (1 zálivka 2-5 l vody na m²)
- ruční (výjimečně chemické) odplevelování (do doby zapojení výsadeb)

- případně doplňkové hnojení anorganickými hnojivy (1- 3x za vegetační období dle situace a použitého hnojiva, obvyklá dávka 20g – 50g /m² nebo dle návodu použitého hnojiva)
- odstraňování odumřelých květenství a odumřelých částí rostlin (u intenzivních výsadeb a vyžadují-li to použité druhy) – u extenzivních výsadeb (extenzivní šterkové záhony typu Perennemix) postačí 1x ročně odstranit odumřelou nadzemní hmotu trvalek v jarním období a záhony průběžně odplevelovat.

V PRŮBĚHU ŽIVOTNOSTI DÁLE PROVÁDÍME

- dělení trsnatých trvalek rostoucích ve výsadbách (ve 3-5 letých intervalech) Pozn.: včasné dělení prodlouží životnost krátkověkých trvalek.
- redukce expanzivních druhů trvalek ve výsadbách (v případě potřeby)
- ochrana proti chorobám a škůdcům (dle potřeby)

2.5.1.5 Travníky

Standardní péči o travníky je seč.

V současné době se doporučuje pro vyšší biologickou hodnotu travníků tzv. mozaikovitá seč, kdy část plochy zůstává neposečena. V případě mozaikovité seče se doporučuje ponechat okraje neposečených ploch zvlhčené (rovné okraje evokují nedodělanou práci). Plochy budou sekány tak, aby neposečená část byla pokaždé jinde - tím se zajistí dlouhodobě prosperující travník, nepřerůstající v ruderální porost. První jarní seč bude odložena, až tráva povyroste - tím se podpoří kvetení bylin a omezí kvetení trav. Tento způsob péče o travníky lze pouze tam, kde není plocha intenzivně využívána, nebo lze její používání omezit.

První odplevelovací seč po založení travníku je na 20 - 30 cm, další seče už na standardních 5 - 6 cm. Seč by nikdy neměla probíhat při teplotách nad 25 stupňů, aby nedošlo ke spálení rostlin vysokými teplotami. Posečený materiál (seno) je třeba z louky odvážet.

2.5.1.6 Pracovní operace při péči o travníky

- jarní vyhrabání
- podzimní shrab listí
- válení
- hnojení
- sekání
- hrabání trávy
- provzdušnění
- prořezání
- zálivka (10l/m²)
- obnova (0-5%)

Dle intenzitní třídy se pak travníky liší počtem opakování jednotlivých operací. Počty opakování operací dle intenzitních tříd jsou řešeny v kapitole 2.4

2.5.2 Souhrn plánu údržby a ošetření dřevin

V inventarizační tabulce v části technologie zásahu jsou vepsány zkratky jednotlivých péstebních zásahů a opatření. V dalším sloupci jsou uvedeny případné návrhy na instalaci vazby, evidence vazeb již existujících a návrh kácení. V poznámce je u složitějších případů uvedeno alternativní řešení.

Celkově bylo ke kácení navrženo 74 dřevin (některé dřeviny navržené ke kácení byly odstraněny již v průběhu zpracovávání koncepce a do tohoto součtu nejsou započteny) a je navrženo 294 typů ošetření. Navrženo je instalovat 11 dynamických vazeb v korunách.

Kácení dřevin	Zašová
S-KV	41
S-KP	21
Celkový součet	62

Ošetření dřevin	Zašová
OV	23
OV, RT	1
OV, RZ	3
RB	7
RR	10*
RT	1
RV	42 + 91 (nové v klášteře)
RV, OV	10
RZ	62*
RZ, OV	2
RZ, RR	1
instalace vazby dynamické	10
Celkový součet	253 + 10 vazeb

Pozn.:
existující vazby v korunách 10 ks

Kácení dřevin	Veselá
S-KV	11
S-KP	1
Celkový součet	12

Ošetření dřevin	Veselá
OV	1
OV, RR	1
RT	1
RV	19
RV, OV	14
RZ	4
RZ, OV	1
instalace vazby dynamické	1
Celkový součet	41 + 1 vazba

Pozn.:
existující vazby v korunách 1 x statická, 5 x dynamická

* z toho 3 RZ provedeny v roce 2020

* z toho 3 RR provedeny v roce 2020

Jedná se o ošetření, které dřeviny aktuálně vyžadují. Nejvyšší počet je zastoupen zdravotními řezy k odstranění suchých větví, ale zejména odstranění jmelí v korunách. Dalším hojně zastoupeným péstebním opatřením je výchovný řez, který je potřeba provádět opakovaně jednou za 1-3 roky (dle druhu a stavu dřeviny, rychlosti růstů a zda je to dřevina ovocná či neovocná) !!!

Je třeba si uvědomit, že při realizaci dalších nových výsadeb bude přibývat dřevin vyžadujících výchovný řez. Je nutné tabulky aktualizovat a provádět výchovné řezy opakovaně, až do zapěstování koruny.

Investice vložená do zapěstování koruny se vrátí v podobě téměř bezúdržbové dospělé dřeviny, která s největší pravděpodobností nebude vyžadovat drahé stabilizace korun vazbami a ořezy. Výchovný řez v řádů 50 – 100,- za kus v počtu opakování max. 5x během prvních deseti let (tj. cca 500,- /ks) je nesrovnatelně menší částka než stabilizační řezy s instalací vazeb, kdy částky bývají 5 – 15 tis. za dřevinu podle velikosti koruny a složitosti zásahu. Vazby je pak ještě potřeba kontrolovat a vyměňovat.

2.5.3 Přehled ročních nákladů na péči o vegetační prvky

Jednotkové roční náklady na udržovací péči vegetačních prvků

Skupinový vegetační prvek	mj	Náklady na mj. v Kč/rok		
		I.IT	II.IT	III.IT
Záhon letniček, cibulovin, hlíznatých	m ²	2 510 Kč	2 113 Kč	1 721 Kč
Záhon trvalek	m ²	518 Kč	316 Kč	209 Kč
Záhon růží	m ²	1 020 Kč	648 Kč	450 Kč
Zeleň v nádobách - krátkodobá	ks	6 502 Kč	5 983 Kč	5 198 Kč
Zeleň v nádobách - dlouhodobá	ks	2 000 Kč	1 684 Kč	926 Kč
Půdopokryvné skupiny keřů	m ²	185 Kč	62 Kč	61 Kč
Skupina keřů	m ²	9 Kč	9 Kč	0 Kč
Soliterní keř netvarovaný	ks	88 Kč	87 Kč	42 Kč
Soliterní keř tvarovaný	ks	918 Kč	611 Kč	306 Kč
Živý plot volně rostlý	m	16 Kč	13 Kč	7 Kč
Živý plot tvarovaný	m	270 Kč	157 Kč	45 Kč
Trávník parkový	m ²	46 Kč	23 Kč	8 Kč
Trávník luční	m ²	16 Kč	13 Kč	11 Kč
Trávník nestandard	m ²	15 Kč	12 Kč	11 Kč
Ruderální plocha	m ²	11 Kč	11 Kč	0 Kč

UPRAVENO dle: Jednotkové roční náklady na udržovací péči vegetačních prvků (převzato: ŠIMEK, ŠTEFL, 2020) - INSPIRACE 3/2020

Souhrnná bilance ploch dle výkazu výměr jednotlivých vymezených lokalit

č. plochy	Počet stromů	počet keřů	Záhony	Skupiny keřů	Trávník	skupiny stromů
1	12	5		203	3477	
2					1001	
3	5				1878	
4	7				763	
5	1				15997	33086
6	5	6		222	502	
7	62			231	3032	
8	5					
9	18	27		350	4622	
10	241			1177	16412	
11						
12	101	8		903	5507	
13	82			603	12570	
14	29			687	1334	
15	1					
16	67	24		1596	10051	
17A	23*				2232	
17B				1355	1013	
17C	3			198	130	
18A	6		146		1171	
18B	7			56	276	
19					18278	
20	5				918	
21						
22	3			284	1273	
23	1		26			
24	21			208	754	
25	3	1		152	162	
26	7	2		96	413	
27	1				58	
28					2337	
29					63889	10101
30						
31						
32					4810	13884
33						
34	4			470	1132	
35						
36	1				3167	

37				17000	20000	
38	8	5	47	5	1807	
39	3				655	
40	6	1		113	396	
41						
42	14	3		441	1895	
43					377	
44	25	1		37	5707	
45				22	113	
46	1				113	
47						
48	30	7			2453	79
49	7	4		105	882	
50						
51						
52	3			25		
53	2		3		21	
54	1				22	
55			9	51	109	
56					13819	
Celkem	798	94	231	26590	227528	57150

Pronásobením ploch zastoupených vegetačních prvků a následující tabulky nákladů údržby vegetačních prvků ročně lze orientačně vyčíslit náklady na údržbu zeleně a zvážit intenzitní třídu údržby.

V následující tabulce jsou rozděleny trávníky do intenzitních tříd údržby podle ploch, na kterých byly zmapovány. Plochy trávníků jsou zařazeny do skupiny Trávník nestandard. Výměry jsou orientační, protože byly mapovány pouze plochy trávníků v rámci vymezených ploch zeleně.

Jednotkové roční náklady na udržovací péči trávníků v obci (pouze na zmapovaných plochách)

Skupinový vegetační prvek	mj	Náklady na mj. v Kč/rok		
		I.IT	II.IT	III.IT
Trávník nestandard		15 Kč	12 Kč	11 Kč
	m ²	46780	46804	133944
Cena celkem:		701 700,-	561 648,-	1 473 384,-

UPRAVENO dle: Jednotkové roční náklady na udržovací péči vegetačních prvků (převzato:ŠIMEK, ŠTEFL,2020) - INSPIRACE 3/2020

Dosazením výměr vegetačních prvků z tabulky souhrnné bilance k orientačním cenám udržovací péče získáme přehled o orientačních nákladech na údržbu vegetačních prvků zeleně mimo péči o trávníky a ošetřování dřevin (ořezy,...).

Jednotkové roční náklady na udržovací péči vybraných prvků v obci (pouze na zmapovaných plochách)

Skupinový vegetační prvek

mj Náklady na mj. v Kč/rok

		<i>I.IT</i>	<i>Počet mj</i>	<i>celkem</i>
Záhon letniček, cibulovin, hlíznatých	m ²	2 510 Kč		
Záhon trvalek	m ²	518 Kč	231	119 658 Kč
Záhon růží	m ²	1 020 Kč		
Zeleň v nádobách - krátkodobá	ks	6 502 Kč		
Zeleň v nádobách - dlouhodobá	ks	2 000 Kč		
Půdopokryvné skupiny keřů	m ²	185 Kč		
Skupina keřů	m ²	9 Kč	26590	239 310 Kč
Soliterní keř netvarovaný	ks	88 Kč	94	8 272 Kč
Soliterní keř tvarovaný	ks	918 Kč		
Živý plot volně rostlý	m	16 Kč		
Živý plot tvarovaný	m	270 Kč	*	*
				367 240 Kč

UPRAVENO dle: Jednotkové roční náklady na udržovací péči vegetačních prvků (převzato:ŠIMEK, ŠTEFL,2020) - INSPIRACE 3/2020

* Vymezením tvorených živých plotů by částka ještě vzrostla, nyní je plocha živých plotů v ploše keřových skupin

Extenzifikace v údržbě ploch zeleně

Navržená opatření se týkají zejména ploch v okrajových částech obce, které nejsou již tolik na očích nebo na ně nezbyly již finanční prostředky, neboť byly investovány do nákladné údržby o centrum obce (vyšší intenzitní třída údržby, parkové trávníky, četné trvalkové a keřové záhony).

Na těchto plochách lze uplatnit opatření, která zároveň představují výrazné trendy současné zahradní a krajinářské tvorby. Tyto trendy souvisí s úsporou nákladů na zeleň. Úspory nákladů při údržbě lze dosáhnout extenzifikací údržby.

Extenzifikace údržby může probíhat na dvou úrovních. Buď na úrovni systému zeleně, kdy bude využíván systém tříd intenzity údržby (rozpracování na jednotlivé plochy sídelní zeleně nastiňuje kapitola 2.4 a konkrétně v kartách jednotlivých ploch) nebo na úrovni jednotlivých vegetačních prvků (např. strom, keř, trvalkový záhon). V případě extenzifikace údržby jednotlivých vegetačních prvků se jedná o částečnou rezignaci na dokonalou úpravu.

Může se jednat na například o:

- na vhodných plochách převod parkového trávníku na luční (snížením počtu sečí)
- náhrada letničkových záhonu trvalkovými (případně až záhony přírodě podobnými) – např. části záhonů na návsi,...
- postupné rušení prvků náročných na údržbu – mobilní zeleň, letničkové záhony, záhonové růže,...) a jejich náhrada extenzivními druhy výsadeb

-
- ponechat plodenství trvalek přes zimu v záhonech (neseřezávat)
 - minimalizovat tvarování keřových skupin (ponechávat přirozenému růstu a zařadit občasně zmlazení, průklest) - např. živé ploty u školy, na hřbitově,...

Obecně lze doporučit upřednostňovat jako cílové **přírodě podobné vegetační prvky**. Za přírodě podobné vegetační prvky lze považovat takové, které se svým charakterem výrazně blíží jak rostlinným společenstvům přirozeného a polopřirozeného charakteru, tak i spontánně vzniklým společenstvům rostlin přírodě vzdáleným. Z hlediska praktického se vyznačují určitým stupně autoregulace, avšak dlouhodobě se bez cílené péče neobejde.

Dalším principem pro podporu extenzifikace vegetačních prvků, je **využívání přírodních procesů**, především ekologickou sukcesi a mezidruhovou konkurenci. Např. dřevinné vegetační prvky s výraznou autoregulací v období rozvojové péče nebo optimalizované trvalkové záhony jako je např. Silbersommer.

Dalším z principů extenzifikace je **minimalizovat prvky bránící průchodu vody, vzduchu a organismů**, jako jsou asfaltové a obdobně působící povrchy cest, zpevněné plochy prostranství, obrubníky zasazené do betonového lože a podobně. Současným trendem je **zachytávat dešťové srážky** na daném prostoru, např. svádění dešťové vody do zasakovacích zařízení, skupin porostů dřevin i jiných vegetačních prvků. Podporovat vznik biotopů a jiných prvků na stavbách, např. ozeleňování stěn, střech, rozmísťování ptačích budek. Vytvářet propojení na další plochy zeleně, respektive biotopy.

I **ekologizace** může najít své místo v rámci péče o vegetační prvky. Jedná se o výrazné omezení až vyloučení prostředků proti chorobám a škůdcům, výrazné omezení až vyloučení herbicidů, omezení/ vyloučení zimní údržby komunikací pomocí kuchyňské soli, používání pomocných materiálů přírodní proveniencí a bez chemické impregnace. Hnojení omezit na nezbytné případy, etapizovat pěstební opatření s negativním vlivem na biotu a vytvářet vhodné biotopy.

Zavádění nových postupů ve správě zeleně může narazit také na problémy. A to zejména na

- nedostatečnou znalosti biologické podstaty dané problematiky (e třeba dokonale znát, jak se rostliny budou na daném stanovišti chovat – konkurenční vztahy, sociabilita, vitalita, rozšiřování apod.).
- nedostatek zkušeností, řemeslných dovedností a znalostí při zakládání a údržbě vegetačních prvků.

- mylná představa, že přírodě podobné prvky nepotřebují žádnou péči. Při dobrém založení potřebují menší objem péče než vegetační prvky klasické.

- **zásadní problém může představovat přijetí odlišného vzhledu a úrovně údržby přírodě podobných vegetačních prvků pro obyvatelstvo (nutná osvětová činnost).**

Výše zmíněné přístupy nejsou jediným možným řešením, ale jinou možností postupů v péči o sídelní zeleň. Není také smyslem okamžitý přechod na tyto principy, ale **kontinuální a pozvolná proměna stávajících vegetačních prvků včetně jejich péče** (intenzitní třídy) určitým směrem za konkrétním cílem. Proces volit jako postupnou obnovu, např. při nutnosti obnovy záhonu, změny v době, kdy vegetační prvek přestane plnit svoji funkci (staré rostliny, výpadky a řídnutí, úhyny). A právě obec by se měla rozhodnout, kterým směrem se vydá, zda je její prioritou tradiční atmosféra nebo extenzifikace a ekologizace či citlivé propojení obojího.

3. NÁVRH SYSTÉMU ZELENĚ V OBCI

3.1 Řešení funkčně-prostorového uspořádání zeleně ve struktuře sídla a posouzení potenciálu rozvoje systému zeleně

Návrh systému sídelní zeleně navazuje na terénní průzkumy a následné hodnocení v grafické, textové a tabulkové části této dokumentace.

Principy rozvoje sídelní zeleně ukazuje mapová příloha č. 6 - makrokompozice, která znázorňuje jednotlivé skladebné prvky ve zjednodušeném schématu.

Navržený systém pracuje s vytvářením či podporou stávajících uzlů, tj. významné plochy zeleně a jejich propojováním pomocí hlavních a vedlejších os. Uzly budou představovat atraktivní spádová místa sloužící k pobytu, rekreaci. V rámci systému existují i další plochy zeleně (viz FKJZ), které tento ucelený systém doplňují, funkčně a prostorově na něj navazují.

Rozvojové osy – významné rozvojové osy propojující jednotlivé plochy zeleně a zajišťující návaznost sídelní zeleně na krajinou. Osy vytváří prostorově a funkčně spojitý systém, budovaný vzájemnými vazbami jednotlivých ploch.

Rozvojové uzly – Představují významná rozvojová území, v kterých se často kříží rozvojové osy systému zeleně různého významu. Rozvojové uzly jsou místy, která jsou v hledisku systému zeleně sídla zvláště významná.

Zelené klíny – představují různorodou mozaiku funkčních typů zeleně a vegetačních prvků. Jsou zpravidla soustředěny do komplexů volných ploch s různými funkcemi (ZPF, LPF, zahradkářské osady,...). Jde o rozmanité plochy zeleně pronikající do urbanizovaného území, ...

3.2 Zhodnocení stávajícího systému zeleně

Skladebné prvky systému zeleně obce Zašová:

- Rozvojové osy
 - **Hlavní rozvojová osa** je tvořena břehovými porosty toků procházejících mezi oběma katastrálními územími – tok Rožnovské Bečvy a dále břehovými porosty Zašovského potoka a Veselského potoka. Ikdyž je břehový porost místy prostorově omezený a je vodní tok přirozenou páteří systému sídelní zeleně.
 - **Vedlejší osy jsou tvořeny** menšími plochami zeleně, které přiléhají k břehovému porostu a navazují na krajinu – např. u kostela, areál školy, park a obora. V jiném místě přes fotbalové hřiště dále k aleji na Pohoř. Ve Veselém se krajinná zeleň nachází tak blízko hlavní ose břehového porostu, že již není nutné vymezovat vedlejší osy a sídelní zeleň volně přechází v krajinou zeleň. Rozvojové osy směřují rovnoměrně všemi směry z obce.

- Rozvojové uzly:
 - **Hlavní rozvojový uzel** je tvořen centrální částí obce – park (č. 13), u kostela (č. 14), návěs (č.18), klášterní zahrada (č. 10), areál školy (č. 16) a další plochy zeleně kumulované v této části obce. Toto území je tvořeno navazujícími plochami zeleně ve velmi atraktivní poloze obce a je důležité chránit plochy zeleně před zástavbou či jiným znehodnocením. Touto lokalitu prochází také břehový porost (hlavní rozvojová osa). Ve Veselém je hlavním rozvojovým uzlem okolí kulturního domu (č. 42) a navazující sportovní areál (č. 44)
 - **Vedlejší rozvojové uzly** jsou tvořeny menšími plochami zeleně, které ovšem nejsou zanedbatelné – okolí Stračky (č. 7), v okolí Skály (č. 5), Park U Masaryka (č. 24). Ve Veselém je vedlejším rozvojovým uzlem okolí kostela sv. Martina (č. 48).

Ve Veselém je umístování nových ploch zeleně limitována úzkými uličkami v uzavřeném údolí. Krajinná zeleň v okolí zástavby je tak blízko, že ani nevystává přílišná potřeba budovat další plocha sídelní zeleně.

Zašová má zejména v okolí návsi hojně zastoupené a velkorysé plocha sídelní zeleně. Mezi touto lokalitou a hlavní komunikací (Valašské Meziříčí – Rožnov) je zeleň v sídel zastoupena spíše jen břehovým porostem, která je místa rozšířena – např. parkem u Masaryka,...

Rozvoj zeleně v Zašové je limitován zejména v území mezi břehovými porosty Rožnovské Bečvy a Zašovou. Bariéru zde tvoří výrobní a skladovací haly, železnice a rušná komunikace. Také cena půdy a její úrodnost brání rozvoji zeleně. Dalším limitem je trasování inženýrských sítí, které je zde zahuštěné.

3.3 Návrh nových ploch zeleně

Během hodnocení vytypovaných lokalit byly doplněny další plochy potenciální sídelní zeleně v sídle. Zpracování studie doporučují pro lokality:

- Č.2 – Jurníkův most
- Č.15 - chráněné bydlení
- Č. 19 – fotbalové hřiště
- Č. 20 – za hřištěm
- Č. 32 – rybník u trati
- Č. 33 – nájezd na cyklostezku
- Č. 37 – obora
- Č. 49 – multifunkční dům
- Č. 51 – okolí rybníků
- Č. 56 – sběrný dvůr

V těchto lokalitách je potenciál rozvoje nových ploch zeleně. Některé lokality byly zpracovány podrobněji a ve variantách. Náhled na návrhy je uveden v příloze č. 4.

3.4 Zhodnocení stávajícího stavu a návrh propojení sídelní a krajinné zeleně

Sídelní a krajinná zeleň je propojena již zmiňovaným břehovým porostem a stromořadími..

V současné době – po dokončení KPÚ Zašové jsou vymezeny nové interakční prvky (navržené v KPÚ), které mají díky pozemkové úpravě vyjasněné majetkové vztahy a mohla by být realizovány.

V severní části katastru je propojení sídla a krajina funkční díky břehovým porostům. V jižní části katastru obce Zašová se nachází spíše velké bloky orné půdy, které jsou nedostatečně členěny, např. vložením stromořadí či liniové výsadby s podrostem keřů.

V katastru Veselé je problematická severozápadní část katastru, kde se rozprostírají velké bloky orné půdy, které kontrastuje s jemnější krajinnou mozaikou zbytku území Veselé. Ve Veselé v současné době probíhají pozemkové úpravy a je tedy možné v této oblasti doplnit alespoň liniovou zeleň. Liniová zeleň by mohla doprovázet obnovenou polní cestu, která je nyní rozorána v bloku polí.

Střety zájmů

▪ Vlastnictví jednotlivých základních ploch

Majetkové poměry základních ploch jsou řešeny zobrazením ve výkresové části (výkresy 3.1 – 3.56 a 4.1 – 4.56, dále na výkrese 5 a 6).

Mimo vlastnictví obce zcela se nachází plocha č. 13 – park, č. 44 – sportovní areál, č. 11 – farní zahrada, ... Problematické jsou také liniové plochy, doprovody polních cest a komunikací v krajině. Mimo vlastnictví obce je také téměř celý břehový porost, který tvoří hlavní osu rozvoje sídelní zeleně.

Někde je zase plocha v majetku obce využívána obyvateli okolních domů – např. 28 – sad, který je obyvateli ukázkově udržován.

▪ Inženýrské sítě

Častým střetem při realizaci plánovaných záměrů obnovy sídelní zeleně je trasování inženýrských sítí. Zejména před plánováním umístění nových dřevin je potřeba zhodnotit vhodnost umístění a střetu s inženýrskými sítěmi. Trasování inženýrských sítí je zobrazeno ve výkresech č. 3 a 4. Jejich výčet však nemusí být úplný a trasování je informativní – při výsadbě je nutné vytýčení v terénu.

▪ Nesoulad s územně plánovací dokumentací

V rámci šetření nebyly zjištěny zásadní nedostatky v plochách zeleně vymezené územním plánem a realitou využívání ploch.

3.5 Doporučený sortiment rostlin pro použití v intravilánu obce

Sortiment rostlin vhodných do zastavěného území stojí především na použití domácích dřevin a jejich kultivarů, které by ovšem neměly být příliš odlišné od původního druhu (zejména pak pestrolisté, stříhanolisté a bizarní formy nejsou příliš vhodné).

Samozřejmostí jsou ovocné stromy a keře, které vždy doprovázely lidská obydlí a rostliny nepůvodní, avšak typické pro venkovská sídla. Rozhodně nelze doporučit použití cizokrajných jehličin, zejména z čeledi cypřišovitě (zeravy, cypřišky) a nepůvodní jalovce.

Pro stříhané živé ploty lze doporučit habr, javor babyku, buk. Pro volně rostoucí živé ploty jsou vhodné domácí keře v kombinaci s keři ovocnými, případně keři, které jsou typické pro venkovská sídla (viz seznam níže).

Dřeviny vhodné pro výsadby v katastru obce Krhová (zohledňující přírodní podmínky):

Pozn.: uvedeny i příklady jejich vhodných kultivarů (výčet není kompletní a třeba zohlednit lokalitu u konkrétních výsadeb – půdní podmínky, vláhové poměry, ...)

JEHLIČNANY DOMÁČÍ

- Pinus sylvestris + kultivar 'Watererii', P. mugo + kultivary
- Taxus baccata + kultivary

LISTNATÉ STROMY DOMÁČÍ

- Acer campestre, A. platanooides, A. pseudoplatanus – kultivary dle půdních podmínek
- Aesculus hippocastanum (zdomácnělý)

- Betula pendula,
- Carpinus betulus – kultivary dle půdních podmínek
- Pyrus pyraeaster
- Ovocné stromy (švestky, třešně, jabloně, hrušně, ořešáky) dle doporučeného sortimentu oblasti Valašska (dle standardu AOPK)
- Quercus robur, Q. petraea – kultivary dle půdních podmínek
- Sorbus aucuparia, S. torminalis, S. aria – kultivary dle půdních podmínek
- Tilia sp. – kultivary dle půdních podmínek – omezeně kvůli vysokému výskytu jmelí
- Ulmus laevis, U. carpinifolia
- Populus tremula
- Fagus sylvatica – kultivary dle půdních podmínek

Vlhčí lokality:

- Alnus glutinosa – kultivary dle půdních podmínek
- Fraxinus excelsior – kultivary dle půdních podmínek
- Salix fragilis, S. alba
- Prunus padus – kultivary dle půdních podmínek
- Populus alba, P. nigra

LISTNATÉ KEŘE DOMÁČÍ

- Cornus mas
- Cornus sanguinea
- Corylus avellana
- Crataegus laevigata a monogyna + kultivary 'Paul'Scarlet', 'Roseo Plena', 'Plena'
- Ligustrum vulgare
- Lonicera xylosteum
- Euonymus europaeus
- Prunus spinosa (dle původnosti vhodný, ale zplaňuje, a proto není běžně vysazován)
- Prunus fruticosa
- Rosa canina, R. centiflora, R. tomentosa
- Rhamnus catharticus
- Sambucus nigra
- Salix caprea, S. aurita, Salix purpurea
- Viburnum opulus + kultivar 'Roseum', Viburnum lantana

LISTNATÉ KEŘE NEPŮVODNÍ AVŠAK TYPICKÉ PRO VENKOVSKÁ SÍDLA

- Buddleja sp. + kultivary
- Buxus sempervirens (v současné době napadán zavíječem, počítat se zvýšenou potřebou péče)
- Deutzia sp. + kultivary
- Forsythia sp. + kultivary
- Hydrangea sp. + kultivary
- Philadelphus sp. + kultivary
- Růže obecně
- Syringa vulgaris + kultivary

OVOCNÉ KEŘE

- Angrešty, rybíz, muchovníky, zimolezy, arónie, ...

POLOKEŘE A POPÍNAVÉ ROSTLINY

- Clematis sp. + kultivary
- Hedera helix
- Lonicera sp.
- Parthenocissus sp.
- Vinca minor

TRVALKY, LÉČIVÉ A AROMATICKÉ ROSTLINY

Obecně lze z trvalek používat druhy vhodné na dané stanoviště (stínomilné, vlhkomilné, suchomilné) a také ty, které mají přirozený vzhled (nešlechtěné na velikost květu, či plnokvětost)

Nevhodné jsou cizokrajné traviny (panášované či pestrolisté)

Druhy trvalek, které se snadno šíří svými semeny, nebo výběžky do okolí, by se neměly využívat na plochách s přechodem do krajiny (rod *Aster*, *Solidago canadensis*, *S. gigantea*, *S. rigida*, *Helianthus tuberosus*, *Coreopsis tripteris*, *Gaura biennis*, *Lupinus polyphyllus*, *Rudbeckia laciniata*).

4. ZHODNOCENÍ JEDNOTLIVÝCH ČÁSTÍ DLE NALÉHAVOSTI REVITALIZACE

4.1 Etapizace návrhů

Potřeba obnovy či zásahu jsou v rámci řešeného území rozděleny do tří etap. Revitalizace ploch sídelní zeleně by měla probíhat postupně, avšak kontinuálně ve výhledovém horizontu deseti let. Nejnaléhavější obnova by měla proběhnout v plochách označených jako 1. etapa v příložené tabulce.

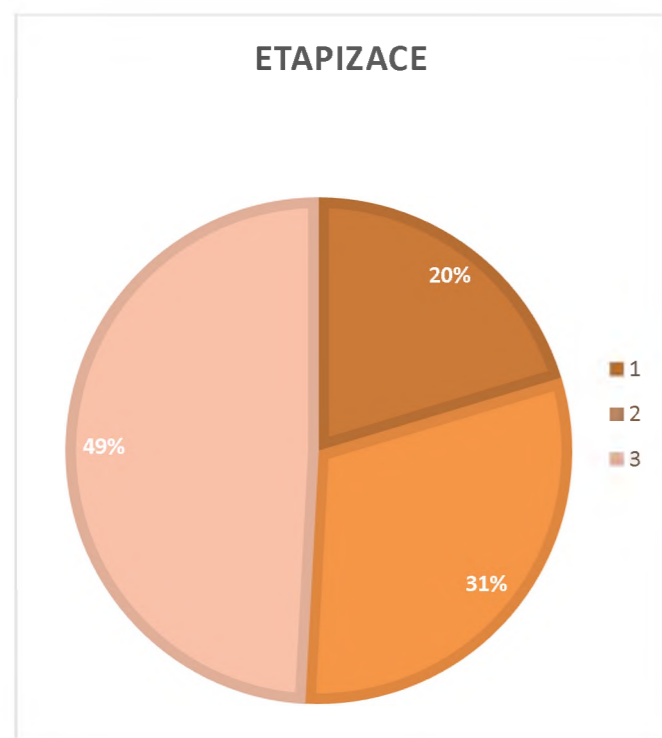
Včasnou obnovu v horizontu do 5 let vyžadují plochy zařazené do kategorie 2.

Poslední obnova týkající se podpory sídelní zeleně proběhne v rámci 3. etapy v rozmezí od 5. do 10 let nebo bude probíhat jen běžná údržba (u ploch stabilizovaných).

V průběhu revitalizace ploch zeleně uvnitř sídla by měla paralelně probíhat obnova, údržba a dosadby břehových porostů, které jsou pro sídelní zeleň velmi důležité (ovšem nejsou většinou v majetku obce). Současně bude probíhat podpora propojení sídelní a krajinné zeleně – zejména rozvoj plochy č. 7.

Pro vybrané plochy sídelní zeleně zařazené do 1. Etapy obnovy (20%) by měly být vypracovány prováděcí dokumentace a ošetření zeleně nebo dosadby zeleně by měly být realizovány v nejbližší době.

Ve výkrese č. 8 jsou vyznačeny etapy realizace.

Přehledná tabulka

Číslo FKIZ	Název ZP	Etapizace
1	Za Němcem	2
2	Jurníkův most	2
3	Horní kurty	3
4	V zatáčce	3
5	Ve skále	2
6	Vesník	2
7	Stračka a okolí	1
8	Horní jednoty	3
9	U paneláků	1
10	Klášteřínská zahrada	2
11	Farní zahrada	2
12	Hřbitov	2
13	Park	1
14	U kostela	2
15	CHráněné bydlení	2
16	Areál školy	1
17 A	Výletišť	1
B	Bytový dům u výletišť	2
C	Za obchodem	1
18 A	Náves	3
B	OÚ	2
19	Fotbalové hřiště	3
20	Za hřištěm	3
21	Dětský domov	3
22	Drobná provozovna	2
23	Zdravotní středisko	2
24	Park u Masaryka	3
25	Pomník padlých	3
26	U dolní jednoty	3
27	Lípa na křižovatce	3
28	Sad	3
29	Fotovoltaická elektrárna	3

Číslo FKIZ	Název ZP	Etapizace
30	U chovatelů	3
31	Dolní kurty	3
32	Rybník u trati a okolí	3
33	U toku	3
34	u vlaku	1
35	Rybníky u sjezdu	3
36	Nájezd na cyklostezku	1
37	Obora	3
38	Školka	3
39	V uličkách	2
40	Pomník padlých a okolí	3
41	Břeh	1
42	Kulturní dům	1
43	Bytovky	3
44	Sportovní areál	2
45	Hasičská zbrojnice a okolí	3
46	Lípa	3
47	Skála	3
48	U kostela	1
49	Multifunkční dům	2
50	Břehový porost u toku	3
51	Okolí rybníku	2
52	Ráj a okolí	3
53	Boží muka	3
54	Kříž nad hřištěm	3
55	U obchodu - Veselá	2
56	Sběrný dvůr	1

4.2 Možné zdroje financování a potřebné dokumenty pro naplnění koncepce zeleně

Dokumenty potřebné pro naplnění koncepce zeleně:

- **Územní plán** – při jeho změnách a novém zpracování respektovat stávající plochy zeleně a při možnosti rozšíření zeleně. Např. z důvodu demolice chátrajících budov,...a při určování nového využití takových ploch přihlížet k makrokompozici zeleně a zejména v hlavních osách sídelní zeleně se snažit o rozšíření ploch zeleně nebo alespoň o podíl zeleně na nově vzniklé ploše.
- **Komplexní pozemkové úpravy** – v případě zpracování komplexních pozemkových úprav zajistit zvýšení podíl interakčních prvků kolem navržených cest a vypořádání majetkových poměrů v lokalitách se zvýšeným zájmem z hlediska zeleně
- **Pasport zeleně** – nutno udržovat aktuální a zaznamenávat změny – kácení, nové výsadby, úhyn,...
- **Architektonické studie na plochy s nejasným využitím a koncepcí** – pro části, které nemají zatím vymezené využití, není jasná jejich koncepce, zastoupení jednotlivých vegetačních prvků, ani jaké skupině obyvatel bude sloužit je potřeba zpracovat formou studie a následně podrobněji prováděcí dokumentací. (např. plocha 4 Pod Kameňem, 7 – V břížkách,...)
- **Prováděcí dokumentace pro jednotlivé plochy vyžadující revitalizaci** – některé plochy vyžadující celkovou revitalizaci je nutné zpracovat ve větší podrobnosti, dopracovat rozpočty a osazovací plány výsadeb

Možnosti financování revitalizací a výsadeb zeleně (rok 2019-2020) :

Upozornění : Tato kapitola je zpracována pro období let 2019 - 2021. Dotační tituly se v čase mění a je nutné sledovat vývoj dotačních možností. Výčet nemusí být úplný. Jedná se o programy nejvíce využívané a prověřené naší zkušeností.

- **OPŽP – osa 4.3 – Posílit přirozené funkce krajiny – *momentálně není vypsán příjem žádostí***
Možnost získat dotaci na výsadby zeleně a revitalizace v krajině (mimo zastavitelné území obce) s dotací 80% uznatelných nákladů. Minimální výše žádosti 250 tisíc. Cílem je zvýšit ekologickou stabilitu krajiny a obnovit vodní režim krajiny.
 - Podporovaná aktivita 4.3.2: Vytváření, regenerace či posílení funkčnosti krajinných prvků a struktur.
 Podporovaná opatření:
 - založení biocenter a biokoridorů ÚSES nebo jejich částí,
 - zlepšení funkčního stavu biocenter a biokoridorů ÚSES, realizace interakčních prvků podporujících ÚSES,
 - liniové a skupinové výsadby dřevin (stromořadí, remízy, založení nebo obnova krajinného prvku),
 zásahy posilující ekologicko-stabilizační funkce[1] významných krajinných prvků,
 - v souvislosti s realizací doprovodné vegetace obnova historické cestní sítě s nezpevněným povrchem umožňující pěší průchod krajinou,
 - vytváření a obnova vodních prvků s ekostabilizační funkcí (např. tůň, mokřadů a malých vodních nádrží, které neslouží k chovu ryb nebo slouží jenom k takovému chovu ryb, který neoslabí ekologické funkce nádrží) včetně nepravdělně zaplavovaných území (např. lužních lesů).

- Podporovaná aktivita 4.3.5: Realizace přírodě blízkých opatření cílených na zpomalení povrchového odtoku vody, protierozní ochranu a adaptaci na změnu klimatu.

Podporovaná opatření:

- podpora opatření zamezující vodní erozi:
 - opatření proti plošnému a soustředěnému povrchovému odtoku (užití travních pásů, průlehů apod.),
 - stabilizace drah soustředěného povrchového odtoku (hrázky, terasy, svodné příkopy apod.),
 - preventivní opatření (zakládání či obnova mezí, remízů apod.),
- podpora opatření zamezující větrné erozi:
 - obnova či zakládání větrolamů.

• **OPŽP – osa 4.4 – Zlepšit kvalitu prostředí v sídlech - *momentálně není vypsán příjem žádostí***

Možnosti získat dotaci na výsadbu zeleně a revitalizace stávající zeleně v sídle (v zastavitelném území obce) s dotací 60% uznatelných nákladů. Cílem je posílit biodiverzitu a ekosystémové funkce znehodnocených ekosystémů v sídlech, resp. jejich ekologickou stabilitu.

Podporovaná opatření:

- Zakládání / obnova funkčně propojených ploch a prvků veřejně přístupné sídelní zeleně (vč. vodních prvků a ploch): zakládání a obnova ploch a prvků veřejné zeleně (parků, zahrad, sadů, uličních stromořadí, alejí, lesoparků, remízů, průlehů) a zlepšení jejich funkčního stavu liniiovými, skupinovými i solitérními výsadbami stromů doprovázenými založením zatravněných ploch nebo ošetřením stromů či výsadbami keřů a realizace funkčních propojení přírodních ploch a prvků,
- jako součást realizace zeleně obnova a zakládání doprovodných vodních prvků a ploch přírodě blízkého charakteru (vytvoření vodních a mokřadních biotopů – tůň/jezírek, mokřadů, průlehů a jiných terénních sníženin, částí vodních toků, drobných retenčních nádrží na srážkovou vodu apod. prostorově začleněných a funkčně provázaných s realizovanými plochami zeleně, které zároveň zvyšují retenční potenciál sídelního prostředí a zpomalují odtok srážkové vody),
- jako součást realizace zeleně opatření na podporu biodiverzity.

Možnost doplnění mobiliáře a propustných ploch pěšin,...

(dotace využita např. pro revitalizaci ploch č. 10 a 9 (revitalizace probíhá – podzim 2020)

- OPŽP – osa 4.1 – Zajistit příznivý stav předmětu ochrany národně významných chráněných území (např. plochy v CHKO – záměr musí řešit předmět ochrany v chráněné oblasti – nutno konzultovat na CHKO Beskydy) - *momentálně příjem žádostí do 1.3.2021*
- NPŽP – výzva 9/2019 - *momentálně příjem žádostí do 31.4.2021*
Cílem je zlepšení životního prostředí v obcích prostřednictvím podpory výsadby stromů, která přispěje k vytvoření kvalitního veřejného prostoru, k vyrovnání teplotních extrémů, ke zlepšení kvality ovzduší a k zadržování vody.
Podpora výsadby stanovištně vhodných druhů listnatých dřevin. Možnost žádat 20 – 250 tis. Kč. Maximální míra podpory je 100% ze způsobilých výdajů. Jedná se o dotaci na výsadbový a pomocný materiál k výsadbě, bez dotace na výsadbové páče.

Během podzimu 2020 byla potřetí aktualizována a podmínky získání dotace byly rozšířeny také na plochy mimo zastavitelné území obce. Do podzimu 2021 byla podmínkou realizace v zastavitelném území.

(využita např. pro plochy č. 1, 13 a 42, 48 – realizace výsadeb – jaro 2021)

- PPK – *většinou v měsících únor – březen každoročně*

Dotační program vyhlášený Ministerstvem životního prostředí poskytuje neinvestiční prostředky až do výše 100 % vynaložených nákladů na vlastní realizaci opatření, přičemž se předpokládá postupné naplňování a realizaci opatření, která povedou k udržení a systematickému zvyšování biologické rozmanitosti. Program je zaměřen na provádění drobného managementu a dělí se na tři samostatné podprogramy lišící se vzájemně způsobem financování a rozsahem prováděných opatření:

- Podprogram pro naplňování opatření vyplývajících z plánů péče o zvláště chráněná území a jejich ochranná pásma a zajišťování opatření k podpoře předmětů ochrany ptačích oblastí a evropsky významných lokalit (PPK chráněná území)
- Podprogram pro zlepšování dochovaného přírodního a krajinného prostředí (PPK volná krajina) – využitelná např. pro péči o památné dřeviny, ale i významné dřeviny doprovázející drobný sakrální prvek, např. kamenný kříž, kapličku, Boží muka nebo na lokality v krajině – např. plochu č. 7 v břízkách nebo výsadby stromořadí kolem polních cest (ideálně s návazností na další aktivity pro ochranu přírody v okolí, např. květnatou louku, zídky pro úkryty živočichů,...)
- Podprogram pro zabezpečení péče o ohrožené a handicapované živočichy (PPK handicapy)

- Dotace Zlínského kraje - *většinou v měsících únor – březen každoročně*

- Program na podporu obnovy venkova (*např. návaznost na stavební akce, realizace hřišť,...*)
- Podpora ekologických aktivit v kraji (*např. úprava školní zahrady s návazností na EVVO*)
- Program na podporu stavební obnovy a restaurování kulturních památek a památek místního významu (*např. rekonstrukce drobných sakrálních prvků a jeho okolí*)

a další dotační akce, kde při realizaci stavebních akcí lze přiřadit i výsadbu zeleně v okolí nového nebo rekonstruovaného prvku

- Grantové programy firem (např. Net4Gas, ...) – *2x ročně*

Podpora záměrů pro ochranu přírody a životního prostředí nebo výchovu, vzdělání a výzkum a komunitní vývoj. Lze žádat na výsadby v krajině (doporučeno s návazností na další prvky pro podporu biodiverzity).

- Grantové programy neziskových organizací: Nadace Partnerství, Sázíme stromy,..... - *sledovat aktuální výzvy, není pravidelné*

Podmínky grantových programů se mění jsou vyhlášeny nárazově a je potřeba sledovat aktuální výzvy. Jedná se o administrativně jednodušší žádosti na výsadby stromořadí v krajině, menší plochy zeleně v sídle (tzv. zelené oázy),... s podporou nákupu dřevin a pomocného materiálu předpokládající výsadbu pomocí dobrovolníků, spolků,...

4.3 Závěr

Stav zeleně obce Zašové je ve velmi dobrém stavu a je znát pravidelná péče o velmi rozsáhlé plochy sídelní zeleně. Rozsah sídelní zeleně způsobil to, že se již využívají zásady extenzifikace a v okrajových částech obce a na méně frekventovaných místech není prováděna intenzivní péče. Ve výsadbách se občas vyskytují pestrolisté kultivary, ale v celkovém dojmu nepůsobí rušivě.

Ve výsadbách je založeno velké množství keřových výsadeb, které jsou na některých lokalitách v dobrém stavu a na některých místech jsou plochy silně zaplevelené nebo prorostlé náletovými dřevinami. Většina záhonových výsadeb byla založena s pomocí mulčovací textilie, která je nyní potrhána a vypadá mnohdy nevzhledně. Místo mulčovací textilie doporučuji doplňovat mulč – borku, štěpku, případně listí okolních dřevin. V některých lokalitách (např. záhony před školou) mají i několika metrové mezery ve výsadbách keřů – tato místa doporučuji znovu osázet.

Ve výsadbách využít osvědčené dlouhověké trvalky, které po zapojení působí atraktivně a ožíví lokalitu.

Na mnoha místech je možné část trávníků převést na extenzivní luční trávníky s kvetoucími bylinami. Např. lokalita u Stračky, v parku, některé plochy na hřbitově a před hřbitovem.

Na nově vysazených dřevinách a dřevinách aklimatizovaných je potřeba provádět výchovné řezy, které jsou mnohdy zanedbávaným řezem, který je pro rozvoj dřevin zásadní. V Zašové je však výchovný řez průběžně prováděn. O dospělé dřeviny je také náležitě postaráno a jsou průběžně prováděny řezy. V současné době se však v oblasti Zašové vyskytuje kalamitní výskyt jmelí, které napadá zejména lípy a javory. Např. lipové stromořadí vedoucí ke Stračce je díky napadení jmelím ve zhoršeném zdravotním stavu a vyžaduje zdravotní řez téměř všech dřevin. Některé dřeviny však zřejmě tento ořez nepřežijí. Problém jmelí je v Zašové a Veselé viditelný zejména na dřevinách břehových porostů – dřeviny mají mnohdy i 100% koruny napadené jmelím. Bude nutné tyto dřeviny odstraňovat, protože ořez již není řešením. Ponecháním napadených dřevin v břehovém porostu hatí snahu ošetřování dřevin ostatních ploch sídelní zeleně, kde se jmelí navrácí právě přenosem z těchto napadených břehových porostů.

Soupis lokalit sídelní zeleně by měl být aktualizován a v případě změny (např. nákupu dalších pozemků,...) doplňován. V případě ošetření dřeviny či instalaci vazby je vhodné uvádět do inventarizačních tabulek rok provedení, aby bylo jasné, kdy provést kontrolu, výměnu vazby či očekávat další ošetření a již s touto operací počítat v rozpočtu obce. Vhodné je zaznamenávat i rychlost návratu jmelí do korun ošetřovaných dřevin a u některých dřevin pak na základě tohoto pozorování zvážit i jejich odstranění a provedení náhradní výsadby.